

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petitvrstah, in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Četrty shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

Danes nam je poročati o shodu slovanskih časnikarjev, ki je bil že četrty odkar se je porodila misel prirediti take shode. Ta shod se je vršil v slovenski metropoli beli Ljubljani, dočim so se vršili prvi trije v Pragi, v Krakovu in v Dubrovniku. Dal Bog, da bi obroditel ta IV. shod slovanskih časnikarjev mnogo dobrega v smislu slovanskega napredka!

Bela Ljubljana se je za ta velevažen kongres pripravila kar najodličneje in z njo sta stopila v teknovanje tudi Bled in Postojna.

Slavnosti na binkoštno soboto.

Sprejem časnikarjev na južnem kolodvoru se je vršil ob 7. uri zvečer, ko je došel večji del severnih bratov, dočim je bilo mnogo gostov že prej v Ljubljani. Na kolodvoru je pričakoval gostov pripravljani odbor, narodna društva z zastavami in ogromno občinstvo. Ko je prispel vlak, ga je pozdravilo navzoče občinstvo z navdušenimi živio-klici. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzoče časnikarje dr. Triller, zahvaljujoč jih, da so si izbrali Ljubljano za svoj važen sestanek. »Siromašen slovenski narod jin sicer ne more sprejeti s sijajem, a pri naša jim nasproti svoje — srce«. Tem besedam so sledili gromoviti »živio« in »slava« klici. V imenu došlih gostov je odgovoril Poljak Michal Chyliniski (od lista »Czas« v Krakovem). V svojem govoru je proslavljal Slovence, ki so, dasi mal, a vendar čil in delaven narod na vseh poljih civilizacije. Dejal je: »Prišli smo k Vam, da se posvetujemo o naših skupnih zadevah, k Vam nas je pripeljala ideja vzajemnosti in ideja pravičnosti do vseh slovanskih narodov naše monarhije. Vaša bol, naša bol, vaša zmaga, naša zmaga. To je politična propaganda slovanskih časnikarskih sestankov — vzajemnost na podlagi pravičnosti!«

Po dovršenem vzprejemu so se še pridružile belo oblečene ljubljanske gospodične s košaricami svežih šopkov, katere so pripenjale časnikarjem na prsa, katera so že dičila znamenja, ki jih je

razdelil odbor, namreč srebrno pero, ovito z zlatim trakom. Na to so se podali časnikarji v nalašč zanje pripravljene vozove, ki so jih vedli po Dunajski cesti, ki je bila o tej priliki praveca »via triumphalis«, skozi krasen slavalok z napisom »dobrodošli« v vseh slovanskih jezikih. Ogromna množica zbranega občinstva je burno pozdravljala goste in dala s tem vedeti, da razume pomen časnikarstva.

Ob 8. uri zvečer je bil slavnostni koncert češkega pevskega društva »Smetana« iz Plzna, katero društvo je pričelo s tem svoje umetniško potovanje. Pevec tega društva so zares v pravem pomenu besede pevci-umetniki; zaradi tega so s svojimi glasovali uprav elektrizovali občinstvo. Posebno so ugajali venčki čeških narodnih pesmi.

Po koncertu je bil komerz, kateri so priredili slovenski časnikarji svojim kolegom v pozdrav. Ta komerz je bil nekaj zares pristranskega. Tu so sedeli skupaj kakor ena slovanska družina Rusi, Čehi, Poljaki, Hrvatje, Slovaki in Slovenci zjedineni v bratstvu in prijateljstvu, zares, najlepša prispodoba slovanske vzajemnosti! Pozdravila sta navzoče predsednika pripravljalnega odbora dr. K. Triller in dr. E. Lampe. Prvi je dejal, da je shod začetek slovanskega duševnega parlamenta. Slovanski časnikar je bil prvi, kije vsejal seme narodne prosvete v znoju in trpljenju in da njegovo delo ni bilo brez sadu, kaže ta shod, ki pomeni, da je setev že šla v klasje. Dr. Lampe je dejal, da je prvi namen takih shodov povzdigniti slovansko časopisje. Poklic časnikarjev je eden najvažnejših in najodgovornejših. Bismarck je rekel nekoč: Časnikar je človek, ki je svoj poklic izgrešil. To naj velja za naše nasprotnike. Slovanski časnikar pa ve, da ima svet, kulturnen poklic. Kar je v ljudski duši dobrega, to mora gojiti in razvijati. Začrtati mora narodu pot do plemenitih, vzvišenih ciljev in mu biti vesten vodnik, — le tak o bode časnikar človek, ki ni izgrešil poklica, izgrešil bi ga le, ako

mido, kakor je strast v njem rastla — tudi različne druge.

Ljudje, ki zgubé zelo draga bitja, da svoje življenje navežejo na karkoli že, ker bi drugače ne mogli živeti. Kar se tiče Kamjonke, bi nikdo ne verjel, da je ta postarni ter pusti čudak nekaj nad vse ljubil svojo ženo. In da mu ni umrla, bi njegovo življenje teklo na svoj način vse ugodneje. Toda bilo že kakor drago, ta Kamjonkina ljubav je preživela i njegove srečne dni i njegovo mladost, da celo njegov talent.

Njegova pobožnost, ki se je tekom časa spremenila v navado ter, da je glavno pozornost obračal na zunanje formalnosti, vse to je potekalo iz istega vira. Ako tudi Kamjonka ni bil izmed ljudij, ki iz dna duše verujejo, je vendar po ženini smrti začel moliti za njo, ker se mu je zdelo, da je to jedino, kar more za njo storiti, da je to še jedina nit, ki ga z njo veže.

Na oko hladne narave ljubijo čisto zelo močno in vztrajno. Po ženini smrti so se vse življenje Kamjonkino ter vse njegove misli vrtele okoli spomina na njo in so crpali iz njih svojo hrano, kakor crpa lišaj hrano iz debla na

bi delal drugače. Govornik pozivlja udeležnike, da naj pozabijo na tem shodu na vse razlike in imajo pred očmi le skupno idejo vzajemnosti slovanskega časopisja.

Na to je deklamoval g. dr. Oražem Aškerčev pozdrav slovanskim bratom v vezani besedi. V imenu Čehov je nazdravil dr. Karol Baxa od »Radikalni listy« v Pragi ter se zahvalil Slovincem za impozanten sprejem. Omenil je trpljenja slovanskih narodov, ko ne najdejo naklonjenosti niti tam, kjer bi je smeli zahtevati v prvi vrsti. Nasprotno: Slovence, ki je izdal zemljepis Zjedinjene Slovenije, je moral v zapor, a Vsenemci danes delajo zemljevide Velikonemčije, a vlada tega ne vidi. In vendar so ti ljudje državi nevarni. Slovanom se godi v Avstriji, kakor v neprijateljski hiši. Slovenci še gimnazije nimajo. Pravijo, da ni slovenskih profesorjev. Ako bi jih res ne bilo, bila bi sramota le za državo, ki Slovincem ne da potrebnih kulturnih zavodov. Da jih pa zato ne, ker so slovanski narod. A bodočnost je slovanska. Kaj je bila Prusija pred 150 leti? In vendar je danes velesila. Torej naprej!

V imenu Poljakov je govoril dr. Kazimir Ostaszewski-Baranski, urednik lista »Dziennik polski« v Lvovu. Izražal je željo, da ne samo Ljubljana, marveč tudi druga slovenska mesta zmagajo s slovensko besedo. Zato v boj, brez boja ni zmage.

V imenu Rusov je govoril urednik lista »Slavjansky Věk« z Dunaja dr. Dimitrij Vergun in sicer slovenski. Dejal je, da razlika med slovanskimi jeziki niti ni tolika, kakor med raznimi germanskimi plemen. Germani vseh plemen ne morejo prirediti takega shoda, pač pa se lahko umevajo zastopniki vseh slovanskih rodov. Nazdravil je zjedinenju vseh slovanskih zemelj.

Za Hrvate je nazdravil dr. Ljuba Babič pl. Šandor Gjalski in je povdarjal bratsko slogo mej Slovani, katera naj družijo vse slovanske rodove.

F. S. Finžgar je izražal veselje Slovencev, da se nahajajo med slovanskimi brati. Napil je panslavizmu

katerem rastejo. No ljudska narava more iz takih spominov crpati jedino otrovane sokove, kateri sestajajo iz boli ter velikega jada, in tako se je tudi Kamjonka otroval.

Da ni bil umetnik, bi gotovo ne bil prenesel te zgube, toda njegovo zanimanje za umetnost ga je rešila, in on začne po ženini smrti klesati za njo spomenik. Zastonj dokazuje živim, da je mrtvim vsejedno, v kakem grobu počivajo. Kamjonka je hotel, da bode njegovi Soki tam lepo in je okrog njenega spomenika delal isto toliko s srcem kakor z rokami. To je učinilo, da v prvi polovici leta ni mislil toliko na zgubo in da ga je obupnost minula.

Mož je ostal ponižen ter nesrečen, ali umetnost krepí umetnika. Od te dobe je Kamjonka živel jedino za njo. Kadar gledajo ljudje po galerijah kipe in slike, tedaj niti ne slutijo, da umetnik more umetnostno pošeno ali nepošteno služiti. V tem se Kamjonki ni moglo ničesar oporekati. Ni bil on sicer posebno vzletnega duha, njegov talent se je le nekoliko dvigal vznak srednjo roko, ali on je globoko spoštoval umetnost in jej je bil vedno iskren častilac. V toliko letih svo-

duha in slovanski vzajemnosti na kulturnem delu.

Slovak Matuš Dula je izražal željo, da bi se med Slovenci in Slovaki ponovila nekdanja cvetoča duševna vez.

Na to je zapelo društvo »Smetana« nekaj lepih pesmi in komerz je zaključil govor Poljaka Vladimirja pl. Lewickega od lista »Glos Narodu« v Krakovem, ki je zahteval, naj vlada jednakopravnost med vsemi narodi in zlasti moramo biti Slovani med seboj pravični in odkriti. Kakor so apostoli presili Gospoda rekoč: »Gospod, daj nam dobro voljo!« tako moramo tudi mi Slovani moliti: »Gospod, daj nam dobro voljo!« Odkrito, pošeno slovansko srce imejmo ter dobro voljo in premagali bomo v jedinstvi vse težave.

(Konec. prih.)

Dopisi.

Z dežele. — Nedostojno in obžalovanja vredno pisavo »Soče« in »Primorca« mora obsojati vsak rodoljub in poštenjak z vročo željo, naj bi že ponehala ta »kuga« med našim ljudstvom — saj jo obsojajo in se zgražajo nad njo celo isti njeni pristaši iz »naprednjakega« tabora. Toda vidi se, da naše ljudstvo premalo misli, kajti dočim obsoja in želi, da bi že bil konec temu razbojništvu na našem političnem polju, je ono isto, ki z naročevanjem »Soče« in »Primorca« pripomaga in skrbi, da se to ni že davno zgodilo. »Fabrikantu« v Gosposki ulici je pač malo mar, kake vrste blago prodaja svojim rojakom; »gšeft« je »gšeft« in njemu gre za obstanek, zato ne moremo pričakovati, da krene na dobro pot. Za to bi morali v prvi vrsti skrbeti rodoljubi zlasti po deželi in z vsemi silami delati na to, da se ostudno in podlo »naprednjaštvo«, kakoršno oznanujeta »Soča« in »Primorca«, ne razširja, marveč čim prej zatire. To bi se pa najlože in v najkrajšem času doseglo, ako bi noben poštenjak 1. ne naročal teh listov in 2. uplival, da tudi pri svojih znancih isto doseže. Sicer se je v tem obziru že mnogo obrnilo na bolje, ali še vedno je pre-

jega zanimanja zanjo, je ni nikdar prevaril, nikdar oskrunil niti zaradi slave, dobička a tudi ne zaradi pohvale in ne radi graje. Delal je vedno, kakor mu je narekovalo srce. Za svojih srečnih dnij je živel kakor vsaki drugi človek, je znal razpravljati nemalo o vsakovrstnih vprašanjih umetnosti a tudi kasneje, ko so ga začeli ljudje begati, je čisto razmišljeval o nji v svoji samotni delavnici na vzvišen in dostojen način.

Čutil se je silno zapuščenega, no pri tem ni bilo ničesar čudnega. Odnosaji ljudski imajo neko nesumljivo srednjo mero, na podlagi katere se nenavadno nesrečni ljudje izločijo iz človeške družbe. In povodom tega razloga se jih prime čudaštvo ter napake, kakor se kamenja, vrženega iz potoka prime mah, ko se ono neha tretji ob drugo kamenje. Odkar je Kamjonka obolel, ni pogledala živa duša v njegovo delavnico razen služkinje, ki je prišla vsak dan dvakrat, da mu skuha ter dá čaja. Kadarkoli je prišla, ga je vselej opozorila, naj pošlje po zdravnika, toda on boječ se stroškov se ni hotel za to odločiti.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Lux in tenebris lucet.

Spisal H. Sienkiewicz, poslov. J. I. Cvetko.

V obče je bil to človek skromnega značaja in jako nesrečen. Pa vendar ni bil po svoji naravi navaden človek, ker celo njegove napake so bile zaznamovane z nekim posebnim umetniškim znamenjem. Oni ki so mislili, da si je Kamjonka s svojim pritrgovanjem prihranil znatno imetje, so se močno varali. Kamjonka je bil v resnici ubožen, ker kar je imel, je vse potrosil za izvirne bakroreze; teh je imel na dnu skrinje celo zbirko, katere je od časa do časa pregledoval ter jih oprezno ter pozorno prešteval kakor skopuh svoje novce. To njegovo strast je povzročila velika skrbnost, mogoče zaradi tega, ker je vznikla na podlagi velike nesreče in globokega čustva.

Nekdanj, bilo je nekako leto dnij po ženini smrti, je videl v starini stari bakrorez, ki je predočeval Armido — in v obličju te Armide odkrije on sličnost z obličjem pokojnice. On ta bakrorez takoj kupi in tedaj je začel zbirati bakroreze, nainbrd samo one ki so predočevali Ar-

maló odločnosti in zavednosti in preveč obziróv. Poznam n. pr. župana, pristaša kat.-narodne stranke, ki je drugače vsega spoštovanja vreden, a vendar mu prihaja v hišo „Primorec“. To ni prav! In s tem daje slab izgled tudi svojim soobčinarjem, kar je vsekako obžalovanja vredno*). Zato kličem vsem pravim rodoljubom: otrešite se svoje dosedanje neodločnosti in bodite odločni, bodite možje!

Takih listov, v katerih se skriva strup za naše ljudstvo, ne trpite v svojih hišah in zraven tega uplivajte tudi na svoje znance in prijatelje, da vas posnemajo. Ogibajte se hiš, kjer se šopiri katero „naprednjaško“ glasilo, kajti kakor je kriv tatvine tudi oni, ki vreo drži, enako smo tudi mi sokrivi, ako naročamo ali kakorkoli podpiramo take časnike. Ne omadežujmo svojih hiš in ne kličimo nad nje prokletstva božjega.

Pošteno časopisje je dandanes tako razvito, da nismo čisto nič vezani na svoje nasprotnike.

*) Kaj pa naša udeča se mladina? Znano je, da „naprednjaki“ usiljujejo n. pr. dijakom srednjih šol „Sočo“ in „Primorec“, katera čitajo in srkajo strup iz njih, seveda naskrivnem. Tako smo imeli priliko videti, kako dijaki čitajo „Sočo“ zunaj na izprehodih in tudi se je že pripetilo, da je mladenič hitro utaknil „Sočo“ v žep, ko ga je kdo videl. Na ta način zastrupljajo hujšači nadepolno mladež, ker jim je na tem, da se naš narod že v kalu pokvari. Op. ur.

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo že v pozni noči je poslanska zbornica končala razpravo v poljedelskem ministerstvu ter začela razpravljati o proračunu pravosodnega ministerstva. V tej seji je govoril izmed slovenskih poslancev Vencajz, ki je utemeljeval potrebo, da se popravi zastareli kazenski zakon. Govornik dalje naglašja, da so porotna sodišča jako draga za državo in porotnike same. Porotna sodišča pa so tudi v političnih vprašanjih večkrat pristranska, kar dokazujejo mnogi slučaji. Glede pravosodne uprave govornik odločno graja tužne razmere na Koroškem, kjer so slovenski uradniki bele vrane. Konečno priporoča naj se notarijat podržavi.

V sredo je izmed slovenskih poslancev govoril dr. Ploj, ki je odločno zavračal dr. Pommerja, ki se je v razpravi o slovenskem vseučilišču neslano norčeval iz slovenskega jezika. Ostro je šibal razmere pri sodiščih na Spod. Štajerskem, koder se slovenščina z namenom prezira in zaničuje. Govornik je navajal razna fakta, da nadsodišče v Gradcu po znanem zistostu premešča slovenske uradnike na Kranjsko in tako dela prostor nemškim in nemško mislečim. Sploh se ni že davno v uradih tako ponemčevalo, kakor v zadnjih letih, odkar je grof Gleispach na čelu graškega nadsodišča. Zato je splošna želja mej Slovinci, da se v Ljubljani ustanovi višje sodišče za slovenske pokrajine.

V tej seji je predsednik zbornice opravičeval odsotnost pravosodnega ministra, češ da je bolan ter da se je moral podvreči neki operaciji. To naznanilo sprejeli so posebno radikalni poslanci z ironičnimi mekljici.

V četrtek se je proračunska razprava o pravosodnem ministerstvu nadaljevala in po trinajst ur trajajoči seji tudi dokončala. Ob enem bil je tudi finančni zakon sprejet v drugem branju. V tej seji so razni govorniki posebno češki oestro napadali pravosodnega ministra zaradi njegovih germanizatoričnih tendencij ter posebno grajali njegovo postopanje pri imenovanju sodnih uradnikov.

Tako je namreč posl. dr. Dvořák rekel, da justični minister ne spada na ministersko marveč na zatožno klop in mu je očital da je udomačil kabinetno justico.

Mej drugimi govorniki klobasril je na dolgo in široko tudi isterski ital. posl. Bartoli, pa že tako neumno in tako ugovarjajoč si, da bi se mu morale krave smežati, ako bi ga poslušale. Opisoval je namreč naše sodne razmere na Primorskem tako, kakor da bi se vsa justica na Primorskem nahajala v pravih in pravih panslavističnih in italijanožrskih rokah. Mej drugimi fakti navedel je tudi jednega, kateremu je bil sam priča. Pri neki razpravi namreč govoril je zgovornik nasprotna stranke, ki je bila hrvaške narodnosti, hrvatski odvetnik — v hrvatskem jeziku, katerega on, Bartoli, ni razumel! Ali ni to groza?!

Tudi je mej drugim rekel, da hoče on pravico za vse narodnosti brez izjeme, v istem dušku pa je zahteval, da bodi pri vseh sodnijah na Primorskem le ital. jezik ter trdil, da sodnijskim urad-

nikom ni treba poznati drugih jezikov razun italijanskega. Ako ni takemu človeku potrebno puščati na glavi, potem ne vemo kaj reči.

Včeraj bilo je tretje branje fin. zakona vsprejeto s 154 proti 114 glasovom. Prihodnja seja bo 30. t. m. Na dnevnem redu te seje bode mej drugim zakonski načrt o terminski kupčiji z žitom in pa zakonski načrt o davku na vozne listke. Torej po petih letih se je vendar edenkrat posrečilo, da je bil drž. proračun rešen postavnim potom.

O vrešenski aferi.

Nemški cesar je odbil prošnjo poljskih starišev, da naj bi jim prizanesel z ječo in bodo morali torej nastopiti kazen za to, ker so pokazali svojo nevoljo nad trpinčenjem svojih otrok.

Spremembe v srbskem ministerstvu.

Srbski kabinet se je zopet preosnoval. Kralj je poveril sestavo novega kabineta dr. Vučiću, ki je ob enem minister za vnanje zadeve. Finančni minister je postal Popović, naučni Stamenković. Dalje sta nova ministra še Antonić in Stefanović. Ako to novo ministerstvo reši Srbijo finančnih kriz, je še vprašanje, gotovo pa je, da vedne spremembe v kabinetu Srbiji več škodujejo nego koristijo.

Predsednik Loubet v Petrogradu.

Ko je bival zadnji ruski car Nikolaj II. v Franciji, je povabil predsednika franc. republike Loubeta v Rusijo. Temu povabilu sledeč se je napotil to dni predsednik Francije na Rusko in je dospel minuli torek dne 10. t. m. na ladiji „Montcalm“ v Kronstadt, kjer ga je pričakoval na vojni ladiji „Aleksander II.“ car Nikolaj. Ko je prispela ladija s predsednikom v kronstadsko pristanišče, ga je pozdravil grom topov iz ruskih vojnihih ladij in ogromna množica občinstva s „hura“ klici. Veliki knez Aleksej je prišel pozdravit predsednika na ladijo „Montcalm“ a sta se potem oba prepeljala v čolno do ladije „Aleksander“. Pri sprejemu so bili navzoči francoski vnanji minister Delcassé, ruski dvorni minister Frederiks, minister Lamsdorff in mnogo visokih dostojanstvenikov in državnikov. Od Kronstadta so se podali brodovi z obema vladarjema in spremstvom v Petrovdvor, kjer so jih pričakovali ruski veliki vojvode in drugi dostojanstveniki ter vojaška godba, ki je svirala francosko narodno himno. Po ruskem običaju je ponudil petrovdvorski župan Loubetu kruha in soli, na kar se je družba odpeljala z dvornim vlakom v Carskoje Selo, kjer je bilo v carski palači prirejeno za predsednika stanovanje. V tej palači je bil ob 7. zvečer obed prirejen na čast Loubetu, katerega se je udeležilo 300 oseb. Na banketu je napil car Loubetu izrekaje mu dobrodošlico v primernem govoru.

V sredo 21. t. m. se je priredila na čast predsedniku velika vojaška revija v Carskojem Selu. Udeležilo se je te revije 56 bataljonov pehote, 36 eskadronov konjenice, 12 stotnij kozakov in 266 topov. V Carskoje Selo sta se pripeljala v kočiji car s predsednikom, pripeljale so se tija tudi carina Aleksandra, carina-mati Marija Feodorovna in velika kneginja Etizabeta Feodorovna. Car je tu zajahal konja, a Loubet prisedel je na levo stran k carinji in tako se je vršil ogled revije ob fronti vojaških oddelkov, ki so tvorili orjaški četirikot. Vojaštvo je popozdravljalo došlece s hurá klici. Na to je vojaštvo difiliralo pred dvorom.

Po reviji je bil obed, na katerem je car napil francoski vojski tako-le:

„Vojne čete, katere ste si ravnokar ogledali, čutijo se srečne, da so Vam zamogle izkazati čast kot predsedniku prijateljske in zvezne države. Živa simpatija, katero goji rusko vojaštvo do močgne francoske vojske, Vam je, gospod predsednik, že znana. Ta simpatija okrepuje pravo orožno zvezo, katere obstanek konstatiramo s toliko večjim zadovoljstvom, ker ta naša imponujoča moč ne obstoji zaradi tega, da bi podpirala kake agresivne namene. Nasprotno ima ista namen združevati in vzdrževati vesoljni mir in ima istotako namen, podpirati one principe, na katerih sloni blaginja narodov.

Dvignem torej čašo ter pijem na prospeh in na slavo junaške francoske vojske.“

Loubet pa je odgovoril: „Hvaležen sem Vašemu Veličanstvu, ki mi je priiskrbelo čez vse prijetno veselje, da sem zamogel občudovati te lepe vojne čete, ki dokazujejo s svojim ponosnim nastopom, s svojim bojevitim zadržanjem in točnim gibanjem, da se vedno napredujoča ruska vojska vzdržuje na visku svojih tradicij. Kakor veže oba naroda medsebojna simpatija ter skupnost interesov, tako sta tudi obe vojski tesno zvezani v orožnem bratstvu in v mejsebojnem spoštovanju.

Ta imponujoča moč pa ne predstavlja nevarnosti na nobeno stran. Rusija in Francija vidita v tej moči zajamčeno ono legitimno varstvo, ki omogočuje obema narodoma, da se posvetita mirnemu in blagonosnemu delu, delu, ki, pospešujoč njiju razcvit, pomnožuje tudi moč in avtoriteto obeh narodov nasproti vnanjemu svetu. V imenu francoske vojske, ki še ni pozabila časti, katero mu je izkazalo Vaše Veličanstvo, ko se je udeležilo njenih vojnihih vaj, pijem na prospeh in slavo hrabre ruske vojske.“

Zopet atentat v Rusiji.

Poroča se, da je na guvernerja Wahl-a v Vilni na Binkoštno nedeljo zvečer nekdo dvakrat ustrelil, ko se je guverner vračal iz cirkusa domov. Guverner je ranjen na levi roki in desni nogi. Množica je planila na napadalec, ki je pri tej priliki oddal še jeden strel. Izročili so ga policiji. Napadalec je žid in se piše Hirsch Zekert. Listi pravijo, da ima tudi ta atentat politični značaj. Napadalec pride pred vojno sodišče.

Odstop francoskega ministerskega predsednika.

Govori se za gotovo, da odstopi francoski ministerski predsednik Waldeck-Rousseau. Uzrok odstopu je baje ta, ker se mož boji, da ne najde v zbornici za se večine. Kot drugi vzrok pa se navaja velika sleparska afera gospe Humbert, o kateri danes poročamo.

Varstvo Italije v sveti deželi.

Sultan je s posebnim pismom priznal italijanski vladi pravico, da varuje svoje podanike v Palestini.

Razmere na Kitajskem.

„Ruska brzjojavna agentura“ poroča, da je velik del prebivalstva okraja Čili, ki je sovražen kristjanom, v polnem ustanku. Zadnje dni so se na jugu tega okraja in sicer v okrajih Isumlu, Huančin in Vekin razmere jako poslabšale. Število ustašev znaša 30.000, ki stoje pod vodstvom Činipina, človeka, ki je zaklal svojo ženo in hčere, zažgal svoj dom in šel med ustaše. Cesar je naročil Jančikaju, da zatre uporne čete, vendar so se vojaki branili streljati na ustaše.

Vojna v južni Afriki.

Mir še vedno ni sklenjen in vse kaže, da pred kronanjem angl. kralja tudi ne bode. Skoro vsi burski voditelji so za nadaljevanje vojne. V zadnjem času jim je poleg angležke trme, da nočejo Burom priznati popolne neodvisnosti v njih s težkimi borbami pridobljeni zemlji, zelo vznevoljilo tudi to, da lord Kitchener in angl. vlada zahtevata, da se pogajanja vrše brez Krügerja. Krüger je Angležem in židom trn v očeh, a Buri se ga še vedno zvesto oklepajo. Zaradi tega se bode vojna nadaljevala, dokler Buri ne izvojujejo popolne zmage.

Domače in razne novice.

Novi goriški nadškof. — Monsig. Andrej Jordan, prošt stolne cerkve in kapitularni vikar, je imenovan za goriškega nadškofa. V sredo se je odpeljal na Dunaj, kajti v četrtek je bil pri apostolski nuncijaturi že kanonični izpraševalni proces. — Slovesno proglašenje v Rimu bo 4. junija.

Osebnost vesti. — Prestavljen je vojaški kurat č. g. Anton Jaklič iz Trsta v Zader, v Trst pa pride iz Inomosta častiti g. Janez Klobovs.

Najstarejši duhovnik goriške nadškofije. monsignor Jan. Abram je v soboto stopil v 90. leto. Sivolasemu starčku, našemu podpiratelju in dobrotniku iskrene čestitke!

Preskušnje usposobljenosti v ženskih ročnih delih na tukajšnjem ženskem učiteljskem prično dne 2. junija t. l. ob 8. uri jutraj in one za vrtnarice dne 18. junija t. l. ob 8. uri zjutraj. Toliko na znanje onim, ki se hočejo podvreči takim preskušnjam.

Društvo „Šolski Dom“ je imelo v četrtek 22. t. m. svoj letošnji občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Zastopano je bilo več kot polovica po društvenih glasovalcih vplačane glavnice. — Poročilo za leto 1900 in 1901 se je bavilo s prezidavanji in stari hiši, s spremembami v učiteljskem osebju, z razvojem šolske organizacije in z nje omejitvami ter s poslovanjem društvenega odbora. Občni zbor je poročilo s pohvalo vzel na znanje. — Namesto zadržanega blagajničarja je društven predsednik prečital in razložil računa za leto 1900 in 1901 ter stan premoženja ob koncu rečenih let. Navzoči so z zadovoljstvom priznali razmeroma ugodni denarni stan društva, a ob enem obžalovali, da so nekateri viri dohodkov popolnoma usahnili ter da prejemki niso zadostovali za večjo potrebno zasnovu učnih zavodov. Izrekla se je zahvala podpirateljem in

dobrotnikom društva ter njega upraviteljem. Računa sta se potrdila. —

Na vprašanje zborovalcev, kako je z javno slovensko ljudsko šolo v Gorici, odgovoril je predsednik, da se je bilo vpisalo v njo početkom šolskega leta nekaj nad deset učencev, a da se ti ne obiskujejo vsi šole. Od mesta ni pričakovati, da oskrbi tej šoli primeruih prostorov, ali da reši to zadevo kako drugače ugodno za slovenske otroke, dokler ne bo k temu primorano.

Društven odbor je ostal nespremenjen, namreč: dr. A. Gregorčič preds., dr. Al. Rojic podpreds., profesor Ivan Berbuč denarničar, cesarski svetnik Franc Vodopivec tajnik, katehet Andrej Tabaj knjigovodja. — Enako so ostali razsodniki nespremenjeni: dr. Al. Franko odvetnik, Blazij Grča župnik, Ambrož Poniž nadučitelj. — Pregledovalci društvenih računov so bili izvoljeni: prof. dr. Fr. Kos, dr. Andrej Lisjak in kanonik dr. Franc Sedej. — Društvene zadeve se bodo razglašale v listih, ki podpirajo njegove težnje. — Bilo je že čez polдне, ko je predsednik po nekaterih opazkah in pojasnilih, katera je še dodal, zaključil občni zbor.

Občni zbor „Krojaške zadruge v Gorici“ se je vršil minoli četrtek 22. t. m. ob veliki udeležbi v čitalnični dvorani. Predsednik g. Ivan Bajt, je konstatiral sklepčnost občnega zbora in dal besedo gosp. poslovođu Avreliju Bisail-u. Le-ta je prečital poslovno poročilo zadruge za l. 1901. — Iz njega smo povzeli veselo dejstvo, da zadruga napreduje stalno, kar je pač znamenje dobre postrežbe. Naj navedemo tukaj nekoliko števil iz tega poročila.

„Krojaška zadruga“ je imela koncem l. 1901 270 članov z 619 deležev. Prometa je imela K 316.847-70, blaga je razprodala za K 165.288-94; stanje deležev je znašalo koncem upravne dobe K 28.384-20, skupna aktiva pa K 149.045-14. Čistega dobička je bilo za K 4667-50.

Na predlog načelstva sprejel je občni zbor sledečo razdelitev čistega dobička: 1. 2% dividenda deležem; 2. 100 kron kot nagrada načelstvu; 3. 200 kron kot nagrada poslovođu; 4. 250 kron kot dar „Šolskemu domu“ v Gorici; 5. 1000 kron kot prirastek podpornega zaloga trg. osebju zadruge; 6. vse ostalo se nakaže rezervnemu zalogu.

Občni zbor je sprejel poročilo poslovođe, načelnštva in nadzorstva na znanje, potrdil soglasno predložene račune in podal absolutorij vsem navedenim zadržnim organom.

Zatem se je prešlo k volitvi načelnštva, nadzorništva in blagajnika. Izvoljeni so bili jednoglasno; v načelništvu: gosp. Ivan Bajt, krojač v Gorici, predsednik; g. Jernej Kopač, svečar v Gorici, podpredsednik; g. Čotar Ivan, krojač v Gorici, g. Štefan Podgornik, krojač v Gorici, gosp. Svetoslav Premrov, uradni vodja v Gorici, odborniki; v nadzorništvo: g. dr. Franc Žigon, predsednik; g. dr. Franc Kos, prof. v Gorici podpredsednik; g. Jug Valentin, krojač v Solkanu, g. Matko Korsič, krojač v Gorici, gosp. Abram Leopold, učitelj v p. v Gorici nadzorniki; kot blagajnik je bil izvoljen g. Svetoslav Premrov, uradni vodja „Centralne posojilnice“ v Gorici.

K zadnji točki dnevnega reda: morbitni predlogi, oglasilo se je več članov, kateri so podali razne nasvete glede poslovanja zadruge, na kar je predsednik zaključil zborovanje.

Razumnikom dovolj, zavijačem pa nikdar dost. — Zadnjič smo ožiglosali nesramne denuncijante, ki bi bili kmalu spravili trinajst mladih ljudi v sramoto in nesrečo. Povedali smo, kako je „Soča“ skoz cele 3 mesece vedno pogrevala že davno pozabljeno stvar, kako je izzivala državno pravdnštvo in zakrivljene paragrafe. Zakrivljeni paragrafi so se odzvali, vršila se je kazenska preiskava proti 13 srednješolcem zaradi zločinstva označenega v § 129, lit. b kaz. zak. in pretila je 13 dečkom huda kazen. Zdaj ko ni našlo drž. pravdnštvo vzroka postopati proti dečkom in je preiskava ustavljena, zdaj se delajo denuncijanti neumne! Zdaj se delajo, kakor da bi bili pri „Soči“ sami pijančki, ki ne vedo, kaj pišejo; zdaj skušajo občinstvo slepiti, da juristi pri „Soči“ a la dr. Tuma prav nič ne poznajo paragrafov kazenskega zakonika. V zadnji „Soči“ lažejo ti predrzneži, da ni bila preiskava naperjena tudi proti dijakom in da so bili ti le priče! Ti hinavci pišejo zdaj, da ni nihče nič hotel prizadetim dečkom, ti predrzneži pravijo zdaj v „Soči“, „da so zmedenci okoli farovških listov tako prevzeti hudobije in falotstva, da si druznjo celo take reči, kakor obravnavni slučaj preobračati po svoje“. Pojte se soliti, predrzni zavijači!

Kaj pa s Stelètom? — Tako nas vprašujejo od vseh strani. Da bi vstregli tem vprašanjem, obrnili smo se do „Soče“, prvič zaradi tega, ker je ta list mej drugim tudi glasilo „glasbenega pevskega društva“, čigar pevovodja je Stelè; drugič pa zaradi tega, ker je „Soča“ vzela patent na „Tutti frutti“ in ima jedino ona založniško pravico do vseh publikacij, spadajočih v stroko „Tutti frutti“ in bi nas njen lastnik lahko tožil, ako bi mi posegali v njegove pravice. Mi nismo krivi, ako nam „Soča“ na tozadovna vprašanja ne dá nobenega odgovora ter se okoli teh vprašanj suče, kakor maček okoli vrele kaše. „Soča“ pravi namreč v svoji predzadnji številki, da je „zaloga „tutti fruttov“ še velika“. Ali je res ta zaloga še tako velika, nam sicer ni znano, mogoče je pa vendarle, da je — res velika, ker ni morebiti izključeno, da ne bi znala „Soča“ mnogo, mnogo pikanterij povedati celo o — A. G—k-u, o kaki odlični dami, o Dorčetu itd. itd. Pa mi „Soče“ o teh stvareh ne poprašujemo. Vprašamo jo le: kaj pa s Stelètom, s pevovodjo „glasbeno-pevskega društva“, h kateremu društvu je „Soča“ s svojimi trabantmi tako neprestano priganjala našo mladino? „Soča“ nam sicer očita, da nekaj „podtikamo in lažemo in se radujemo v svoji ljubezni do bližnjega „nad nekim ponesrečenim človekom“, pa ne vé revica, da, ko to piše, le ona sama podtika in laže; posebno ko nam očita, da se radujemo nad nekim ponesrečenim človekom, o čemer so naši čitatelji popolnoma prepričani, da kaj takega v našem listu niso čitali. Ali pa misli morebiti „Soča“ spraviti s takimi pojacadami s sveta stvari, ki niso podtaknene in zlagane?

Ljudska opekarna v Biljah napreduje kaj vrlo. Znano je, da se je za zgradbo nove palače c. kr. okrožnega sodišča v Gorici rabila opeka iz „Ljudske opekarnice“. Kakor slišimo, bode ta zadruga sedaj oddajala vso opeko za zgradbo nove namestniške palače v Trstu. To je prva opeka iz Bilj, ki se bo rabila v večem številu pri zgradbah v Trstu. In vse to je dosegel — o joj Gabršček! — kurat Rojec.

Poskušnja vin. — Poskušnja vin, katero priredi jntri c. kr. kmet. družba v Gorici, vršila se bode v spodnjih prostorih hotela „Union“. Iz vseh vinorodnih krajev Goriške, z Vipavskega, iz Brd, iz Soške doline in s Krasa poslano je bilo 300 vinskih vzorcev. Dotični odbor je preteklo soboto, nedeljo in ponedeljek vse te vzorce pokusil ter jih odločil 47 za javno poskušnjo in sicer 25 vzorcev belega in 22 črnega. Pri tej svoji poskušnji se je oziral na sposobnost vin za trgovino. Večina teh vin so domače vrste, cepljene na ameriško podlago. C. kr. kmetijska družba je razposlala čez 500 vabil raznim vinskim trgovcem in sicer na Kranjsko, Koroško, Štajersko, na Dolenje in Gorenje Avstrijsko, na Solnograško, na Hrvaško, v Trst itd.

Ako ni kak član kmet. družbe še vdobil vstopnice, obrne naj se do kmet. družbe. Kdor bi želel udeležiti se banke, ki bode po poskušnji vin, naznani naj to uslmeno ali pismeno kmetijski družbi.

Prihodnje porotne obravnave, ki se prično 23. prih. meseca, vršile se bodo že v novi justični palači.

Najden denar. — Pri mestni ženski bolnišnici so te dni našli večjo svoto denarja. Isti se nahaja shranjen pri tukajšnji policiji.

Samomor. — Včeraj so našli v Gradišču pri Soči mrtvo truplo nepoznanega človeka, ki se je zastrupil. Pri njem so našli nekaj slovenskih, nemških in ital. časopisov. Robec in sploh perilo je imel zaznamovano s črkami C. K. Imel je rudečo brado in tudi take brke.

Razpisani ste župniji v Jagersčah in v Renčah.

Novi most v Avčah bode se prih. nedeljo dne 25. t. m. popoldne ob 3. urah slo esno blagoslovil in izročil javnemu prometu.

Italijanska kultura. — Tisti Italijani, katerim v jednomer pojo slavo naši neodrešenci, pokažejo se povsodi kjerkoli nastopijo, prave in pravcate barbare. Tako se je pripetilo sredi tega meseca pri delih železnice v Bohinju nekaj, kar popolnoma opravičuje to sodbo o njih. V dneh od 16. do 19. t. m. so vpriporili takozvani „Brunčezzi“ tri slučaje krvavega nasilstva mej Slovenci. Jedenkrat so napadli tri Slovence z bodali in boksarji in ranili vse tri tako nevarno, da utegnjejo vsi trije umreti. Prav za prav je jeden, ki je bil zaboden, že umrl 20. t. m. v bolnišnici, tudi drugi, ki je bil zaboden, je v veliki nevarnosti, jednako tretji, ki je bil udarjen z boksarjem po glavi. Ti ljudje delajo pri tu-

nelu, katerega delo je prevzel Cecconi in so tako nevarni ljudje, da rabijo nož in bodalo ako jim kdo le kako besedo napačno izreče. Najbolj neumevno pa je, da Cecconi protežira te nevarne ljudi, odklanja pa Slovence domačine. Slovence ne dobi dela, marveč pošlje ga proč z izgovorom, da ima delavcev že dosti, če pa koj na to pride 20—30 laških delavcev, pa vsi dobijo delo. To je naravnost krivično in merodajni krogi naj bi vlado, ki je izročila Cecconiju gradnjo predora, opozorili na to okolnost. Tudi naj bi oblast prepovedala prodajati neki trgovski trdki v Bohinju nevarno orožje. Še tega se manjka, da bi naše ljudstvo, na čegar zemlji se gradi železnica, moralo biti žrtev tujih prihajalcev!

„Tolminska hranilnica in posojilnica“ vabi k občenemu zboru, ki bode v torek 27. maja 1902 ob 10. uri dopoldne v lastnem uradu v Tolminu se sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor in poročilo o letnem računu za leto 1901; 2. Razdelitev čistega dobička in določitev obrestij posojil; 3. Sprememba pravil; 4. Slučajnosti; 5. Volitev načelstva in nadzorstva.

Okrožnica kmetijskim zadrugam in občinskim zastopom v vinorodnih pokrajinah dežele. — C. kr. podružnica topničarskega skladišča v Trstu je naznala z dopisom 1. maja t. l. št. 135, da je c. kr. vojno ministerstvo z odredbo 25. aprila l. št. 2317 VII določilo za dobavo smodnika v sodih za streljanje proti toči sledeče cene, in sicer za sode same in dotične žaklje: Za vsak sod od 100 kg. 4-60 kron, za vsak žakelj od 100 kg. 2— kroni, za vsak sod od 112 kg. 5-12 kron, za vsak žakelj od 56 kg. 1-12 kron.

Cene smodnika, ki so navedene v okrožnici deželnega odbora od 7. maja 1901 št. 2234 se spremenje kakor sledi: Sod po 112 kg. (v katerem se nahajata dva žaklja po 56 kg.) smodnika stane 92 kron 48 vin. Sod po 100 kg. (v katerem se nahaja žakelj po 100 kg.) smodnika stane 82 kron 60 vin.

Cena smodnika v zabojih po 25 kg. ostane pa nespremenjena, ter znaša 20 kron 24 vin.

Primerjaje cene smodnika, ki se nahaja v sodih, s cenami smodnika v zabojih, se razvidi, da so cene smodnika v zabojih ugodnejše.

Opozarjajoč, da sodi po 112 kg. smodnika se nahajajo le v omejenem številu ter da v slučaju naročitve sodov se bode moralo posluževati onih po 100 kg., vabijo se kmetijske zadruge in občinska zastopstva naj pri naročitvah smodnika za streljanje proti toči dajajo prednost zabojem po 25 kg.

V ostalem veljajo gledé naročil smodnika določila, ki so označena v okrožnici deželnega odbora od 7. maja 1901 št. 2234/1901.

Monsignor dr. Franc Nagl bo dne 4. junija v konzistoriju v Rimu slovesno proglašen za tržaškega škofa. Posvečen bo meseca junija. V Trst pride bržkone meseca julija.

O barona Rinaldinija odhodu iz uprave Lloyda piše „Jedinstvo“: Vladino postopanje je bilo v tem korektno; ona daje silne subvencije Lloydju, a uprava tega poslednjega je storila toliko nepravil in to tudi tedaj, ko ni imela prav, ker je bila ta uprava nečlovekoljubna.

Ali nas zanima stvar z drugega gladišča; tu vidimo ex namestnika tržaškega z mastno penzijo, in poleg te z mastno plačo, tako, da dobiva na leto kakih 30.000 K! In ta mož, s tako plačo, se je najbolj upiral temu, da se bednim kurjačem poviša plačice. Nismo socialisti in odločni nasprotniki smo vsakemu hujskanju, ali priznavamo, da ni nikako čudo, ako to hujskanje dobiva, žalibog, terena vspricho takemu pojavu. Ali je Rinaldini postal upraviteljem Lloyda, da prejmlje tudi toliko tisoč kron na leto, zbok lastne mo delavnosti in sposobnosti? Lloyd je bil njegova sinekura, s katero je hotela italijanska klika poplačati ex-namestnika zasluge, a te zasluge poznajo tudi Hrvatje in Slovenci v območju tržaške vlade. In kdo ve, morda se Rinaldini niti ne bi bil upiral, ako ne bi bil vedel, da so oni kurjači — Slovani, pak ne izključujemo, da je ex-namestnik hotel pokazati, da je on vedno tisti „nella patria de Rossetti“.

V Trstu je bilo prelite krvi, bilo je upora in vendar so bile na vse zadnje zahteve delavcev vsprejete, ker so bile pravične in ker se je tudi vlada končno zavzela za pravično stvar. Ali bilo je punta, prelivala se je kri radi vedenja uprave Lloyda, iz katere je moral Rinaldini sedaj izstopiti. Ali je mogel ex-namestnik izdati o sebi lepše spričevalo? Sedaj, ko je izišel iz uprave Lloyda, ga naredi morda predsednikom „della — Lega“!

Pretrsljiva nesreča. — V Iški Loki. župnije Iz. je na binkoštni nonda-

ljek pasel 17-letni mladenič kobilo ob potu. Da je ni bilo treba držati, privezal si jo je krog prsi. Kobila zdirla. Nekoliko časa teče z njo, a omaga; žival ga dobi pod se, ga vleče skozi četrto ure daleč, mu zlomi roko in razbije vso črepanjo. Ko so pred domačo hišo prerezali vrvi, je mladenič še parkrat zdihnil in umrl. — Svarljiv vzgled pastirjem, naj se nikar ne privezujejo k živini!

Strossmayer za „Dijaški Dom“ v Celju. — Akademsko društvo „Triglav“ v Gradcu je prejelo sledeče lastno-ročno pismo biskupa Strossmayerja: „Moja mila gospoda! Za Celje, za dijaški dom šaljem 100 forinti. Pravo imate, što Celje čuvate za Slavjanstvo ko oko v glavi. Bog Vas blagoslovio! Vam se liepo priporočujem. J. J. Strossmayer, biskup Djakovo.“

Nemški „Schulverein“ je imel o Binkoštih v Ivanovih toplicah občni zbor. Navzočih je bilo 486 delegatov, ki so zastopali nad 45.000 članov. Iz Nemčije (!) je prišlo mnogo gostov. Leta 1901 je imel „Schulverein“ dohodkov 408.107 K 73 h, dočim je leta 1900 imel dohodkov 406.415 K 87 h. Po oporokah je lani dobil 20.301 K 68 h. Ustanove, katere ima društvo v rokah, znašajo 193.000 K. Iz Nemčije je došlo posebno veliko denarnih darov in knjig. Rezervni fond društva je znašal začetkom tekočega leta 99.576 K 45 h. Koncem leta 1901 je „Nemški Schulverein“ vzdrževal 33 otroških vrtcev, podpiral pa je 75 otroških vrtcev. Ljudskih šol je društvo imelo koncem leta 1901 16 z 31 razredi. Doslej so „drugi faktorji“ prevzeli v svojo oskrb že 19 od „Nemškega Schulvereina“ ustanovljenih šol. V jeseni otvori se „Schulvereinska“ šola v Šoštanju in tudi v Slovenski Bistrici jo nameravajo ustanoviti. Društveni potovalni učitelj je obiskal 264 občin. Slovenci, pozor!

Pretep med slov. in ital. dijaki na Dunaju. — Iz „Piccola“ izvemo, da so v torek zvečer na Dunaju trčili skupaj slovenski oziroma hrvaški in italijanski visokošolci. „Piccolo“ pravi, da so bili samo trije Italijani a 50 Slovanov, vendar pa do so bili tepeni le Slovani. To laško poročilo se nam vidi tako zavito, da mu ne moremo prav verjeti ne glede boja ne glede zmage.

Odličen uspeh Slovence v Rusiji. — Hčerka g. dr. L. Jenkota in gospe Terezine Jenko, gđ. Eleonora Jenko je na peterburški medicinski fakulteti izvršila svoj prvi medicinski rigoroz vse-skozi z odliko. Čez par tednov se vrne v domovino na počitnice. Naše najiskrenejše čestitke!

Iz Toplic na Moravskem se poroča, da so postali tam topli vrelci rmeni. To spravljajo v zvezo z vulkanskimi izbruhi. Tudi ob libbonskem potresu so topliški vrelci izpremenili barvo.

Elementarne nesreče. — Še hujše nego v naših krajih, se prikazujejo kritični vremenski pojavi drugod, zlasti pa v vročih podnebjih. Tako se poroča iz Bombaya v Indiji, da je 17. t. m. ondi divjal tak strahovit vihar, da je razdejal vse brzrojave in je povodenj v daljavi 40 milj odnesla železnično progo in razdrla vse mostove in nasipe. V okraju Goljad v Texasu pa je orkan zrušil tri cerkve in sto hiš, 90 oseb je izgubilo življenje.

Katastrofa na Antilah. — Prebivalstvo z otokov Martinique, Saint Vincent in z drugih se v trumah izseljuje, ker se je bati novih katastrof. Vulkan Mont Pelée, ki je uničil mesto St. Pierre, je začel zopet hujše bruhati. Prebivalci glavnega mesta na otoku Martinique, Port de France čujejo v globokini čedalje glasnejše bučanje. — V okolici Precheur-ja se je odprlo več novih ognjenih žrel. Peti del otoka Martinique je popolnoma razdejan, drugi deli so na debelo pokriti s pepelom. V La Basse Pointe je dne 20. t. m. vsled potresnega sunka mahoma izstopila reka in odnesla mnogo hiš. Od vseh strani prihajajo ponesrečenim prebivalcem otokov velike denarne pomoči in živila.

Gospodu lekarničarju
Gabrijelu PICCOLI
v Ljubljani.
Vaše železnato vino sem s prav dobrim uspehom vporabljal pri neki gospe, ki je dolgo trpela na živcih. — Prosim Vas torej, da mi dokažete še šest steklenic zgoraj navedenega vina.
Dr. L. Färber,
c. kr. štabni zdravnik.
V Gorici, 6. junija 1901.
Prodaja se v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, v Istri in Dalma-ciji po 2-40 K steklenico.

V fotografskem atelijeju A. JERKIČ, Gorica, Gosposka ulica 7, sprejme se takoj star nad 15 učenec, let pod ugodnimi pogoji.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.
Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Za vsakega nekaj!!
dobi se v zalogi trdke
I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okras-kov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo
prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mлина v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnidarskič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovec v Semenški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Anton Fon,
klobučar in gostlničar,
Semenška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

„Universale“

splošna ljudska zavarovalna družba.

Ravnateljstvo: Dunaj L. Selo ten-
ring hiš. št. 8 (v lastni hiši).

Polno vplačana delniška glav-
nica 2.000.000 K. Garantijski za-
klad 8.700.433.56 K. Njena posest
hiš na Dnaju, ki so popolnoma
nezadolžene, reprezentuje sama
vrednost okoli 3 milijone K. —
Ustanovljena je po § 16. ministe-
rijskega ukaza z dne 5. marca
1896 R—G. Bl. 31 vis. c. kr. mi-
nisterstva notranjih zadev.

Glavni zastop v Gorici prej
v ulici Morelli št. 6, zdaj pre-
seljena Via Corta št. 3.

Zobozdravniški
ateljier je otvoril
dr. B. Pikl
v Gorici,
Via Teatro št. 20
in ordinira od 9.-12.
dop. in od 2.-5. pop.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VILIIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga
za ženske in moške obleke, za vsak
stan in vsak letni čas v največji
izbiri, kakor: sukno, platno, prle-
nino, Chiffon, oksfort, srovice, vsa-
kovrsne preproge, zavese, namizne
prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce.
Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Sprejme se v trgovino

GOSPODIČNO

s čedno pisavo, zmožno slovenskega ita-
lijanskega in nemškega jezika, ter nekaj
knjigovodstva. — Pismene ponudbe na
naše upravnništvo pod št. 73.

Jakob Miklus,

trgovca z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesa, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno, keg-
ljišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krémárje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in
druge vrste, namreč po ½ kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mлина v Kranju in z Joehmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanjše po 5 Kg. na vse kraje.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič
krojaški mojster in trgovec v Gorici
Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki
stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za
vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Peter Drašček,

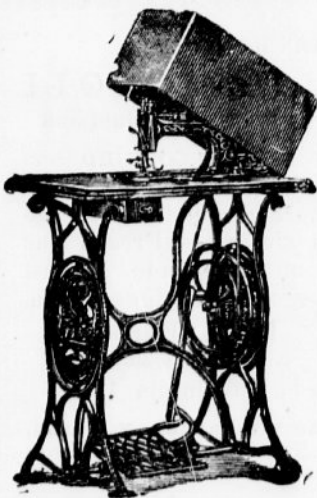
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občin-
stvu v Gorici in z dežele.
Prodaja kavino primeso,
sladkor, milo, slanino, riž,
maslo surovo in kuhano,
olje, moko iz Majdičevih
mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

aloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti
Priporoča
se slav.
občinstvu.

Odlikovana

kleparska delavnica
Artur Makutz,
Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih
izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe,
oziroma preskrblja iste v najkrajšem času — Prevzema naročila za vpe-
ljava strelododov, tudi pozlačenih. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-
reja vpeljavo vode z cevni vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje
za žveplanje sodov iz enkanega železa, škropilnice proti perono-
spori ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozda
raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društ-
vene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže
z okusnimi jedili. — Na razpolago so
blevi za živino in dvorišče za krogljanje.
Za obilen obisk se toplo priporoča
svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Naznanilo.

Podpisanec, večletni hotelier v Pulju, naznanjam
slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najno-
vejših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,
na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg
treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše
vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem
obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter
se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila,
katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi
blagohotno oprosti.

Konjedic & Zajec
v Gorici

pred nadškofijo št. 5. Via Caserma št. 15.

Za vinorejce!

Peronospora škropilke najboljše vrste in njih posamezne
dele, cepilne nože, gumijevе trakove za zeleno cepljenje
črne in rujave, zajamčene kakovosti. Pocinkane ograjne
mreže in trnjeva žica!

Za stavbarje!

Za čas stavbe priporočata svojo veliko zalogo vseh
stavbenih potrebščin, kakor: cement, stavbene nosilce, vse
potrebne okove, orodje itd. itd.

Nizke cene!

Postrežba poštna!

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah S. Hwarz v Solških ulicah in Jellersitz v Namskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petim vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Četrty shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

Danes nam je poročati o shodu slovanskih časnikarjev, ki je bil že četrty odkar se je porodila misel prirediti take shode. Ta shod se je vršil v slovenski metropoli beli Ljubljani, dočim so se vršili prvi trije v Pragi, v Krakovu in v Dubrovniku. Dal Bog, da bi obrodil ta IV. shod slovanskih časnikarjev mnogo dobrega v smislu slovanskega napredka!

Bela Ljubljana se je za ta velevažen kongres pripravila kar najodličneje in z njo sta stopila v tekmovalstvo tudi Bled in Postojna.

Slavnosti na binkošno soboto.

Sprejem časnikarjev na južnem kolodvoru se je vršil ob 7. uri zvečer, ko je došel večji del severnih bratov, dočim je bilo mnogo gostov že prej v Ljubljani. Na kolodvoru je pričakoval gostov pripravljali odbor, narodna društva z zastavami in ogromno občinstva. Ko je prispel vlak, ga je pozdravilo navzoče občinstvo z navdušenimi živio-klici. V imenu pripravljalnega odbora je pozdravil navzoče časnikarje dr. Triller, zahvaljuje jih, da so si izbrali Ljubljano za svoj važen sestanek. „Siromasen slovenski narod jih sicer ne more sprejeti s sijajem, a prinaša jim nasproti svoje — srce“. Tem besedam so sledili gromoviti „živio“ in „slava“ klici. V imenu došlih gostov je odgovoril Poljak Michal Chyliniski (od lista „Czas“ v Krakovu). V svojem govoru je proslavljal Slovence, ki so, dasi mal, a vendar čil in delaven narod na vseh poljih civilizacije. Dejal je: „Prišli smo k Vam, da se posvetujemo o naših skupnih zadevah, k Vam nas je pripeljala ideja vzajemnosti in ideja pravičnosti do vseh slovanskih narodov naše monarhije. Vaša bol, naša bol, vaša zmaga, naša zmaga. To je politična propaganda slovanskih časnikarskih sestankov — vzajemnost na podlagi pravičnosti!“

Po dovršenem vzprejemu so se še pridružile belo oblečene ljubljanske gospodične s košaricami svežih šopkov, katere so pripenjale časnikarjem na prsa, katera so že dičila znamenja, ki jih je

razdelil odbor. namreč srebrno pero, ovito z zlatim trakom. Na to so se podali časnikarji v nalašč zanje pripravljene vozove, ki so jih vedli po Dunajski cesti, ki je bila o tej priliki pravcata „via triumphalis“, skozi krasen slavolok z napisom „dobrodošli“ v vseh slovanskih jezikih. Ogromna množica zbranega občinstva je burno pozdravljala goste in dala s tem vedeti, da razume pomen časnikarstva.

Ob 8. uri zvečer je bil slavnostni koncert češkega pevskega društva „Smetana“ iz Plzna, katero društvo je pričelo s tem svoje umetniško potovanje. Pevci tega društva so zares v pravem pomenu besede pevci-umetniki; zaradi tega so s svojimi glasovali uprav elektrizovali občinstvo. Posebno so ugajali venčki čeških narodnih pesmi.

Po koncertu je bil komerz, kateri so priredili slovenski časnikarji svojim kolegom v pozdrav. Ta komerz je bil nekaj zares pristranskega. Tu so sedeli skupaj kakor ena slovanska družina Rusi, Čehi, Poljaki, Hrvatje, Slovaki in Slovenci zjedinjeni v bratstvu in prijateljstvu, zares, najlepša prispejba slovanske vzajemnosti! Pozdravila sta navzoče predsednika pripravljalnega odbora dr. K. Triller in dr. E. Lampe. Prvi je dejal, da je shod začetek slovanskega duševnega parlamenta. Slovanski časnikar je bil prvi, ki je vsejal seme narodne prosvete v znoju in trpljenju in da njegovo delo ni bilo brez sadu, kaže ta shod, ki pomeni, da je setev že šla v klasje. Dr. Lampe je dejal, da je prvi namen takih shodov povzdigniti slovansko časopisje. Poklic časnikarjev je eden najvažnejših in najodgovornejših. Bismarck je rekel nekoč: Časnikar je človek, ki je svoj poklic izgrešil. To naj velja za naše nasprotnike. Slovanski časnikar pa ve, da ima svet, kulturnen poklic. Kar je v ljudski duši dobrega, to mora gojiti in razvijati. Začrtati mora narodu pot do plemenitih, vzvišenih ciljev in mu biti vesten vodnik, — le tako bode časnikar človek, ki ni izgrešil poklica, izgrešil bigale, ako

bi delal drugače. Govornik pozivlja udeležnike, da naj pozabijo na tem shodu na vse razlike in imajo pred očmi le skupno idejo vzajemnosti slovanskega časopisja.

Na to je deklamoval g. dr. Oražem Askerčev pozdrav slovanskim bratom v vezani besedi. V imenu Čehov je nazdravil dr. Karol Baxa od „Radikalni listy“ v Pragi ter se zahvalil Slovincem za impozanten sprejem. Omenil je trpljenja slovanskih narodov, ko ne najdejo naklonjenosti niti tam, kjer bi je smeli zahtevati v prvi vrsti. Nasprotno: Slovenec, ki je izdal zemljepis Zedinjene Slovenije, je moral v zapor, a Vsenemci danes delajo zemljevide Velikonemčije, a vlada tega ne vidi. In vendar so ti ljudje državi nevarni. Slovanom se godi v Avstriji, kakor v neprijateljski hiši. Slovenci še gimnazije nimajo. Pravijo, da ni slovenskih profesorjev. Ako bi jih res ne bilo, bila bi sramota le za državo, ki Slovincem ne da potrebnih kulturnih zavodov. Da jih pa zato ne, ker so slovanski narod. A bodočnost je slovanska. Kaj je bila Prusija pred 150 leti? In vendar je danes velesila. Torej naprej!“

V imenu Poljakov je govoril dr. Kazimir Ostaszewski-Baranski, urednik lista „Dziennik polski“ v Lovu. Izražal je željo, da ne samo Ljubljana, marveč tudi druga slovenska mesta zmagajo s slovensko besedo. Zato v boj, brez boja ni zmage.

V imenu Rusov je govoril urednik lista „Slavjansky Věk“ z Dunaja dr. Dimitrij Vergun in sicer slovenski. Dejal je, da razlika med slovanskimi jeziki niti ni toliko, kakor med raznimi germanskimi plemeni. Germani vseh plemen ne morejo prirediti takega shoda, pač pa se lahko umevajo zastopniki vseh slovanskih rodov. Nazdravil je zjedinjenju vseh slovanskih zemelj.

Za Hrvate je nazdravil dr. Ljuba Babič pl. Šandor Gjalski in je povdarjal bratsko slogo mej Slovani, katera naj družijo vse slovanske rodove.

F. S. Finžgar je izražal veselje Slovencev, da se nahajajo med slovanskimi brati. Napil je panslavizmu

katerem rastejo. No ljudska narava more iz takih spominov crpati jedino otrovane sokove, kateri sestajajo iz boli ter velikega jada, in tako se je tudi Kamjonka otroval.

Da ni bil umetnik, bi gotovo ne bil prenesel te zgube, toda njegovo zanimanje za umetnost ga je rešila, in on začne po ženini smrti klesati za njo spomenik. Zastonj dokazuje živim, da je mrtvim vsejedno, v kakem grobu počivajo. Kamjonka je hotel, da bode njegovi Soki tam lepo in je okrog njenega spomenika delal isto toliko s srcem kakor z rokami. To je učinilo, da v prvi polovici leta ni mislil toliko na zgubo in da ga je obupnost minula.

Mož je ostal ponižen ter nesrečen, ali umetnost krepi umetnika. Od te dobe je Kamjonka živel jedino za njo. Kadar gledajo ljudje po galerijah kipe in slike, tedaj niti ne slutijo, da umetnik more umetnosti pošteno ali nepošteno služiti. V tem se Kamjonki ni moglo ničesar oporekati. Ni bil on sicer posebno vzletnega duha, njegov talent se je le nekoliko dvigal vzhod srednjo roko, ali on je glovno iskren častec, v tonu temu svo-

duha in slovanski vzajemnosti na kulturnem delu.

Slovak Matuš Dula je izražal željo, da bi se med Slovenci in Slovaki ponovila nekdanja cvetoča duševna vez.

Na to je zapelo društvo „Smetana“ nekaj lepih pesmi in komerz je zaključil govor Poljaka Vladimirja pl. Lewickega od lista „Głos Narodu“ v Krakovu, ki je zahteval, naj vlada jednakopravnost med vsemi narodi in zlasti moramo biti Slovani med seboj pravični in odkriti. Kakor so apostoli prosili Gospoda rekoč: „Gospod, daj nam dobro voljo!“ tako moramo tudi mi Slovani moliti: „Gospod, daj nam dobro voljo!“ Odkrito, pošteno slovansko srce imejmo ter dobro voljo in premagali bomo v jedinstvi vse težave.

(Konec. prih.)

Dopisi.

Z dežele. — Nedostojno in obžalovanja vredno pisavo „Soče“ in „Primorca“ mora obsojati vsak rodoljub in poštenjak z vročo željo, naj bi že ponehala ta „kuga“ med našim ljudstvom — saj jo obsojajo in se zgražajo nad njo celo isti njeni pristaši iz „naprednjakega“ tabora. Toda vidi se, da naše ljudstvo premalo misli, kajti dočim obsoja in želi, da bi že bil konec temu razbojništvu na našem političnem polju, je ono isto, ki z naročevanjem „Soče“ in „Primorca“ pripomaga in skrbi, da se to ni že davno zgodilo. „Fabrikantu“ v Gosposki ulici je pač malo mar, kake vrste blago prodaja svojim rojakom; „gšeft“ je „gšeft“ in njemu gre za obstanek, zato ne moremo pričakovati, da krene na dobro pot. Za to bi morali v prvi vrsti skrbeti rodoljubi zlasti po deželi in z vsemi silami delati na to, da se ostudno in podlo „naprednjaštvo“, kakoršno oznanujeta „Soča“ in „Primorec“, ne razširja, marveč čim prej zatreti. To bi se pa najlože in v najkrajšem času doseglo, ako bi noben poštenjak 1. ne naročal teh listov in 2. uplival, da tudi pri svojih znancih isto doseže. Sicer se je v tem obziru že mnogo obrnilo na bolje, ali še vedno je pre-

jega zanimanja zanjo, je ni nikdar prevaril, nikdar oskrnil niti zaradi slave, dobička a tudi ne zaradi pohvale in ne radi graje. Delal je vedno, kakor mu je narekovalo srce. Za svojih srečnih dnij je živel kakor vsaki drugi človek, je znal razpravljati nemalo o vsakovrstnih vprašanjih umetnosti a tudi kasneje, ko so ga začeli ljudje bégati, je često razmišljeval o nji v svoji samotni delavnici na vzvišen in dostojen način.

Čutil se je silno zapuščenega, no pri tem ni bilo ničesar čudnega. Odnosaji ljudski imajo neko nesumljivo srednjo mero, na podlagi katere se nenavadno nesrečni ljudje izločijo iz človeške družbe. In povodom tega razloga se jih prime čudaštvo ter napake, kakor se kamenja, vrženega iz potoka prime mah, ko se opo neha tretji ob drugo kamenje. Odkar je Kamjonka obolel, ni pogledala živa duša v njegovo delavnico razen služkinje, ki je prišla vsak dan dvakrat, da mu skuha ter dá čaja. Kadarkoli je prišla, ga je vselej opozorila, naj pošlje po zdravnika, toda on boječ se stroškov se ni hotel za to odločiti.

LISTEK.

Lux in tenebris lucet.

Spisal H. Sienkiewicz, poslov. J. I. Cvetko.

V obče je bil to človek skromnega značaja in jako nesrečen. Pa vendar ni bil po svoji naravi navaden človek, ker celo njegove napake so bile zaznamovane z nekim posebnim umetniškim znamenjem. Oni ki so mislili, da si je Kamjonka s svojim pritrgovanjem prihranil znatno imetje, so se močno varali. Kamjonka je bil v resnici ubožen, ker kar je imel, je vse potrosil za izvirne bakroreze; teh je imel na dnu skrinje celo zbirko, katere je od časa do časa pregledoval ter jih oprezno ter pozorno prešteval kakor skopuh svoje novce. To njegovo strast je provzročila velika skrbnost, mogoče zaradi tega, ker je vznikla na podlagi velike nesreče in globokega čustva.

Nekdanj, bilo je nekako leto dnij po ženini smrti, je videl v starini stari bakrorez, ki je predočeval Armido — in v obličju te Armide odkrije on sličnost z obličjem pokojnice. On ta bakrorez takoj najpred samo one, ki so predočevali Ar-

mido, kakor je strast v njem rastla — tudi različne druge.

Ljudje, ki zgube zelo draga bitja, da svoje življenje navežejo na karkoli že, ker bi drugače ne mogli živeti. Kar se tiče Kamjonke, bi nikdo ne verjel, da je ta postarši ter pusti čudak nekdanj nad vse ljubil svojo ženo. In da mu ni umrla, bi njegovo življenje teklo na svoj način vse ugodneje. Toda bilo že kakor drago, ta Kamjonkina ljubav je preživela i njegove srečne dni i njegovo mladost, da celo njegov talent.

Njegova pobožnost, ki se je tekom časa spremenila v navado ter, da je glavno pozornost obračal na zunanje formalnosti, vse to je potekalo iz istega vira. Ako tudi Kamjonka ni bil izmed ljudij, ki iz dna duše verujejo, je vendar po ženini smrti začel moliti za njo, ker se mu je zdelo, da je to jedino, kar more za njo storiti, da je to še jedina nit, ki ga z njo veže.

Na oko hladne narave ljubijo često zelo močno in vztrajno. Po ženini smrti so se vse življenje Kamjonkino ter vse njegove misli vrtele okoli spomina na kakor crpajo usaji nranu iz debla, na

malo odločnosti in zavednosti in preveč obzirov. Poznam n. pr. župana, pristasa kat.-narodne stranke, ki je drugače vsega spoštovanja vreden, a vendar mu prihaja v hišo „Primorec“. To ni prav! In s tem daje slab izglede tudi svojim soobčinarjem, kar je vsekako obžalovanja vredno*). Zato kličem vsem pravim rodoljubom: otrešite se svoje dosedanje neodločnosti in bodite odločni, bodite možje!

Takih listov, v katerih se skriva strup za naše ljudstvo, ne trpite v svojih hišah in zraven tega uplivajte tudi na svoje znance in prijatelje, da vas posnemajo. Ogibajte se hiš, kjer se šopiri katero „naprednjaško“ glasilo, kajti kakor je kriv tatvine tudi oni, ki vrečo drži, enako smo tudi mi sokrivi, ako naročamo ali kakorkoli podpiramo take časnike. Ne omadežujmo svojih hiš in ne kličimo nad nje prokletstva božjega.

Pošteno časopisje je dandanes tako razvito, da nismo čisto nič vezani na svoje nasprotnike.

*) Kaj pa naša učeča se mladina? Znano je, da „naprednjaki“ usiljujejo n. pr. dijakom srednjih šol „Sočo“ in „Primorca“, katera čitajo in srkajo strup iz njih, seveda naskrivno. Tako smo imeli priliko videti, kako dijaki čitajo „Sočo“ zunaj na izprehodih in tudi se je že pripetilo, da je mladenič hitro utaknil „Sočo“ v žep, ko ga je kdo videl. Na ta način zastupljajo hujšaki napolno mladež, ker jim je na tem, da se naš narod že v kalu pokvari. Op. ur.

Politični pregled.

Državni zbor.

V sredo že v pozni noči je poslanska zbornica končala razpravo v poljedelskem ministerstvu ter začela razpravljati o proračunu pravosodnega ministerstva. V tej seji je govoril izmed slovenskih poslancev Vencajz, ki je utemeljeval potrebo, da se popravi zastareli kazenski zakon. Govornik dalje naglašja, da so porotna sodišča jako draga za državo in porotnike same. Porotna sodišča pa so tudi v političnih vprašanjih večkrat pristranska, kar dokazujejo mnogi slučaj. Glede pravosodne uprave govornik odločno graja tužne razmere na Koroškem, kjer so slovenski uradniki bele vrane. Konečno priporoča naj se notarijat podržavi.

V sredo je izmed slovenskih poslancev govoril dr. Ploj, ki je odločno zavračal dr. Pommerja, ki se je v razpravi o slovenskem vseučilišču neslano norčeval iz slovenskega jezika. Ostro je šibal razmere pri sodiščih na Spod. Štajerskem, koder se slovenščina z namenom prezira in zaničuje. Govornik je navajal razna fakta, da nadsodišče v Gradcu po znanem zistemu premešča slovenske uradnike na Kranjsko in tako dela prostor nemškim in nemško mislečim. Sploh se ni že davno v uradih tako ponemčevalo, kakor v zadnjih letih, odkar je grof Gleispach na čelu graškega nadsodišča. Zato je splošna želja mej Slovinci, da se v Ljubljani ustanovi višje sodišče za slovenske pokrajine.

V tej seji je predsednik zbornice opravičeval odsotnost pravosodnega ministra, češ da je bolan ter da se je moral podvreči neki operaciji. To naznanilo sprejeli so posebno radikalni poslanci z ironičnimi mekljici.

V četrtek se je proračunska razprava o pravosodnem ministerstvu nadaljevala in po trinajst ur trajajoči seji tudi dokončala. Ob enem bil je tudi finančni zakon sprejet v drugem branju. V tej seji so razni govorniki posebno češki oestro napadali pravosodnega ministra zaradi njegovih germanizatoričnih tendencij ter posebno grajali njegovo postopanje pri imenovanju sodnih uradnikov.

Tako je namreč posl. dr. Dvořak rekel, da justični minister ne spada na ministersko marveč na zatožno klop in mu je očital da je udomačil kabinetno justico.

Mej drugimi govorniki klobasril je na dolgo in široko tudi isterski ital. posl. Bartoli, pa že tako neumno in tako ugovarjajoč si, da bi se mu morale krave smejati, ako bi ga poslušale. Opisoval je namreč naše sodne razmere na Primorskem tako, kakor da bi se vsa justica na Primorskem nahajala v pravih in pravih panslavističnih in italijanožrskih rokah. Mej drugimi fakti navedel je tudi jednega, kateremu je bil sam priča. Pri neki razpravi namreč govoril je zagovornik nasprotne stranke, ki je bila hrvaška narodnost, hrvaški odvetnik — v hrvaškem jeziku, katerega on, Bartoli, ni razumel! Ali ni to groza?!

Tudi je mej drugim rekel, da hoče on pravico za vse narodnosti brez izjeme, v istem duhu pa je zahteval da je ital. jezik ter tudi, da sodnijski urad-

nikom ni treba poznati drugih jezikov razun italijanskega. Ako ni takemu človeku potrebno puščati na glavi, potem ne vemo kaj reči.

Včeraj bilo je tretje branje fin. zakona vsprejeto s 154 proti 114 glasovom. Prihodnja seja bode 30. t. m. Na dnevnem redu te seja bode med drugim zakonski načrt o terminski kupčiji z žitom in pa zakonski načrt o davku na vozne listke. Torej po petih letih se je vendar edenkrat posrečilo, da je bil drž. proračun rešen postavnim potom.

O vrešenski aferi.

Nemški cesar je odbil prošnjo poljskih starišev, da naj bi jim prizanesel z ječo in bodo morali torej nastopiti kazen za to, ker so pokazali svojo nevoljo nad trpinčenjem svojih otrok.

Spremembe v srbskem ministerstvu.

Srbski kabinet se je zopet preo- snoval. Kralj je poveril sestavo novega kabineta dr. Vujiću, ki je ob enem minister za vnanje zadeve. Finančni minister je postal Popović, naučni Stamenković. Dalje sta nova ministra še Antonić in Stefanović. Ako to novo ministerstvo reši Srbijo finančnih kriz, je še vprašanje, golovo pa je, da vedne spremembe v kabinetu Srbiji več škodujejo nego koristijo.

Predsednik Loubet v Petrogradu.

Ko je bival zadnji ruski car Nikolaj II. v Franciji, je povabil predsednika franc. republike Loubeta v Rusijo. Temu povabilu sledeč se je napotil to dni predsednik Francije na Rusko in je dospel minuli torek dne 10. t. m. na ladji „Montcalm“ v Kronstadt, kjer ga je pričakoval na vojni ladji „Aleksander II.“ car Nikolaj. Ko je prispela ladja s predsednikom v kronstadsko pristanišče, ga je pozdravil grom topov iz ruskih vojnihi ladij in ogromna množica občinstva s „hura“ klici. Veliki knez Aleksej je prišel pozdravit predsednika na ladjo „Montcalm“ a sta se potem oba prepe- ljala v čolnu do ladje „Aleksander“. Pri sprejemu so bili navzoči francoski vna- nji minister Delcassé, ruski dvorni mi- nister Frederiks, minister Lambsdorff in mnogo visokih dostojanstvenikov in dr- žavnikov. Od Kronstadta so se podali brodovi z obema vladarjema in sprem- stvom v Petrodvor, kjer so jih priča- kovali ruski veliki vojvode in drugi do- stojanstveniki ter vojaška godba, ki je svirala francosko narodno himno. Po ruskem običaju je ponudil petrodvorski župan Loubetu kruha in soli, na kar se je družba odpeljala z dvornim vlakom v Carskoje Selo, kjer je bilo v carski pa- lači prirejeno za predsednika stanovanje. V tej palači je bil ob 7. zvečer obed prirejen na čast Loubetu, katerega se je udeležilo 300 oseb. Na banketu je napil car Loubetu izrekaje mu dobrodošlico v primernem govoru.

V sredo 21. t. m. se je priredila na čast predsedniku velika vojaška revija v Carskojem Selu. Udeležilo se je te revije 56 bataljonov pehote, 36 eskadronov ko- njenice, 12 stotnij kozakov in 266 topov. V Carskoje Selo sta se pripeljala v ko- čiji car s predsednikom, pripeljale so se tija tudi carina Aleksandra, carina-mati Marija Feodorovna in velika kneginja Elizabeta Feodorovna. Car je tu zajahal konja, a Loubet prisedel je na levo stran k carinji in tako se je vršil ogled revije ob fronti vojaških oddelkov, ki so tvorili orjaški četirikot. Vojaštvo je po- pozdravljalo doleže s hurá klici. Na to je vojaštvo difiliralo pred dvorom.

Po reviji je bil obed, na katerem je car napil francoski vojski tako-le:

„Vojne čete, katere ste si ravnokar ogledali, čutijo se srečne, da so vam zamogle izkazati čast kot predsedniku prijateljske in zvezne države. Živa sim- patija, katero goji rusko vojaštvo do mo- gočne francoske vojske, vam je, gospod predsednik, že znana. Ta simpatija okre- čuje pravo orožno zvezo, katere obstanek konstatiramo s toliko večjim zadovolj- stvom, ker ta naša imponujoča moč ne obstoji zaradi tega, da bi podpirala kake agresivne namene. Nasprotno ima ista namen združevati in vzdrževati vesoljni mir in ima istotako namen, podpirati one principe, na katerih sloni blaginja na- rodov.

Dvigнем torej čašo ter pijem na prospeh in na slavo junaške francoske vojske“.

Loubet pa je odgovoril: „Hvaležen sem Vašemu Veličanstvu, ki mi je pri- skrbelo čez vse prijetno veselje, da sem zamogel občudovati te lepe vojne čete, ki dokazujejo s svojim ponosnim nastopom, s svojim bojevitim zadržanjem in točnim gibanjem, da se vedno napredujoča ruska vojska vzdržuje na visku svojih tradicij. Kakor veže oba naroda medsebojna simpatija ter skupnost interesov, tako sta

Ta imponujoča moč pa ne predstavlja nevarnosti na nobeno stran. Rusija in Francija vidita v tej moči zajamčeno ono legitimno varstvo, ki omogočuje obema narodoma, da se posvetita mirnemu in blagoslovenemu delu, delu, ki, pospešujoč njiju razviti, pomnožuje tudi moč in av- toriteto obeh narodov nasproti vnanjemu svetu. V imenu francoske vojske, ki še ni pozabila časti, katero mu je izkazalo Vaše Veličanstvo, ko se je udeležilo njenih vojnihi vaj, pijem na prospeh in slavo hrabre ruske vojske“.

Zopet atentat v Rusiji.

Poroča se, da je na guvernerja Wahl-a v Vilni na Binkoštno nedeljo zvečer nekdo dvakrat ustrelil, ko se je guverner vračal iz cirkusa domov. Gu- verner je ranjen na levi roki in desni nogi. Množica je planila na napadaleca, ki je pri tej priliki oddal še jeden strel. Izročili so ga policiji. Napadalec je žid in se piše Hirsch Zekert. Listi pravi- jo, da ima tudi ta atentat politični značaj. Napadalec pride pred vojno so- dišče.

Odstop francoskega ministerskega predsednika.

Govori se za gotovo, da odstopi francoski ministerski predsednik Waldeck- Rousseau. Uzrok odstopu je baje ta, ker se mož boji, da ne najde v zbornici za se večine. Kot drugi vzrok pa se navaja velika sleparska afera gospe Humbert, o kateri danes poročamo.

Varstvo Italije v sveti deželi.

Sultan je s posebnim pismom priznal italijanski vladi pravico, da varuje svoje podanike v Palestini.

Razmere na Kitajskem.

„Ruska brzojavna agentura“ poroča, da je velik del prebivalstva okraja Čili, ki je sovražen kristjanom, v polnem ustanku. Zadnje dni so se na jugu tega okraja in sicer v okrajih Isumlu, Huan- čin in Vekin razmere jako poslabšale. Število ustašev znaša 30.000, ki stoje pod vodstvom Čininpina, človeka, ki je zaklal svojo ženo in hčere, zažgal svoj dom in šel med ustaše. Cesar je naročil Jančikaju, da zatre uporne čete, vendar so se vojaki branili streljati na ustaše.

Vojna v južni Afriki.

Mir še vedno ni sklenjen in vse kaže, da pred kronanjem angl. kralja tudi ne bode. Skoro vsi burski voditelji so za nadaljevanje vojne. V zadnjem času jim je poleg angležke trme, da no- čejo Burom priznati popolne neodvisno- sti v njih s težkimi borbami pridobljeni zemlji, zelo vznevoljilo tudi to, da lord Kitchener in angl. vlada zahtevata, da se pogajanja vrše brez Krügerja. Krüger je Angležem in židom trn v očeh, a Buri se ga še vedno zvesto oklepajo. Zaradi tega se bode vojna nadaljevala, dokler Buri ne izvojuje popolne zmage.

Domače in razne novice.

Novi goriški nadškof. — Monsig. Andrej Jordan, prošt stolne cerkve in kapitularni vikar, je imenovan za go- riškega nadškofa. V sredo se je odpeljal na Dunaj, kajti v četrtek je bil pri apo- stolski nuncijaturi že kanonični izpraše- valni proces. — Slovesno proglašenje v Rimu bo 4. junija.

Osebnost vesti. — Prestavljen je vo- jaški kurat č. g. Anton Jaklič iz Trsta v Zader, v Trst pa pride iz Inomosta častiti g. Janez Klobovs.

Najstarejši duhovnik goriške nadškofije. monsignor Jan. Abram je v soboto stopil v 90. leto. Sivolasemu starčku, našemu podpiratelju in do- brotniku iskrene čestitke!

Preskušnje usposobljenosti v ženskih ročnih delih na tukajšnjem ženskem učiteljskem prično dne 2. junija t. l. ob 8. uri jutraj in one za vrtnarice dne 18. junija t. l. ob 8. uri zjutraj. To- liko na znanje onim, ki se hočejo pod- vreči takim preskušnjam.

Društvo „Šolski Dom“ je imelo v četrtek 22. t. m. svoj letošnji občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan. Za- stopano je bilo več kot polovica po druš- venikih glasovalcih vplačane glavnice. — Poročilo za leto 1900 in 1901 se je ba- vilo s prezidavanji v stari hiši, s spre- membami v učiteljskem oboju, z raz- vojem šolske organizacije in z nje omejit- vami ter s poslovanjem društvenega od- bora. Občni zbor je poročilo s pohvalo vzel na znanje. — Namesto zadržanega blagajničarja je društven predsednik pre- čital in razložil računa za leti 1900 in 1901 ter stan premoženja ob koncu re- čenih let. Navzoči so z zadovoljstvom priznali razmeroma ugodni denarni stan društva, a ob enem obžalovali, da so nekateri viri dohodkov popolnoma usa- njili ter da prejemki niso zadostovali za

dobrotnikom društva ter njega upra- viteljem. Računa sta se potrdila. —

Na vprašanje zborovalcev, kako je z javno slovensko ljudsko šolo v Gorici, odgovoril je predsednik, da se je bilo vpisalo v njo početkom šolskega leta nekaj nad deset učencev, a da še ti ne obiskujejo vsi šole. Od mesta ni priča- kovati, da oskrbi tej šoli primernih pro- storov, ali da reši to zadevo kako dru- gače ugodno za slovenske otroke, dokler ne bo k temu primorano.

Društven odbor je ostal nespreme- njen, namreč: dr. A. Gregorčič preds., dr. Al. Rojic podpreds., profesor Ivan Berbuč denarničar, cesarski svetnik Franc Vodopivec tajnik, katehet Andrej Tabaj knjigovodja. — Enako so ostali razsodniki nespremenjeni: dr. Al. Franko odvetnik, Blazij Grča župnik, Ambrož Poniž nadučitelj. — Pregledovalci dru- štenih računov so bili izvoljeni: prof. dr. Fr. Kos, dr. Andrej Lisjak in kanonik dr. Franc Sedej. — Društvene zadeve se bodo razlašale v listih, ki podpirajo nje- gove težnje. — Bilo je že čez poldne, ko je predsednik po nekaterih opazkah in pojasnilih, katera je še dodal, zaključil občni zbor.

Občni zbor „Krojaške zadruga v Gorici“ se je vršil minoli četrtek 22. t. m. ob veliki udeležbi v čitalnični dvorani. Predsednik g. Ivan Bajt, je konstatiral sklepčnost občnega zbora in dal besedo gosp. poslovodju Avreliju Bisail-u. Le-ta je prečital poslovno poročilo zadruga za l. 1901. — Iz njega smo povzeli veselo dejstvo, da zadruga napreduje stalno, kar je pač znamenje dobre postrežbe. Naj navedemo tukaj nekoliko števil iz tega poročila.

„Krojaška zadruga“ je imela kon- cem l. 1901 270 članov z 619 deležev. Prometa je imela K 316.847-70, blaga je razprodala za K 165.288-94; stanje deležev je znašalo koncem upravn- dobe K 28.384-20, skupna aktiva pa K 149.045-14. Čistega dobička je bilo za K 4667-50.

Na predlog načelstva sprejel je občni zbor sledečo razdelitev čistega dobička: 1. 2% dividenda deležem; 2. 100 kron kot nagrada načelstvu; 3. 200 kron kot nagrada poslovodju; 4. 250 kron kot dar „Šolskemu domu“ v Gorici; 5. 1000 kron kot prirastek podpornega za- loga trg. oboju zadruga; 6. vse ostalo se nakaže rezervnemu zalogu.

Občni zbor je sprejel poročilo po- slovodje, načelnstva in nadzorsta na znanje, potrdil soglasno predložene ra- čune in podal absolutorij vsem navede- nim zadrugašnim organom.

Zatem se je prešlo k volitvi načel- ništva, nadzorništva in blagajnika. Izvo- ljeni so bili jednoglasno; v načelništvu: gosp. Ivan Bajt, krojač v Gorici, predsednik; g. Jernej Kopač, svečar v Gorici, podpredsednik; g. Čotar Ivan, krojač v Gorici, g. Štefan Podgornik, krojač v Gorici, gosp. Svetoslav Pre- mrov, uradni vodja v Gorici, odborniki; v nadzorništvo: g. dr. Franc Žigon, predsednik; g. dr. Franc Kos, prof. v Gorici podpredsednik; g. Jug Valentin, krojač v Solkanu, g. Matko Korsič, krojač v Gorici, gosp. Abram Leopold, učitelj v p. v Gorici nadzorniki; kot blagajnik je bil izvoljen g. Svetoslav Premrov, uradni vodja „Centralne posojilnice“ v Gorici.

K zadnji točki dnevnega reda: mo- rebitni predlogi, oglasilo se je več čla- nov, kateri so podali razne nasvete glede poslovanja zadruga, na kar je predsednik zaključil zborovanje.

Razumnikom dovolj, zavijačem pa nikdar dost. — Zadnjič smo ozi- gosali nesramne denuncijante, ki bi bili kmalu spravili trinajst mladih ljudi v sramoto in nesrečo. Povedali smo, kako je „Soča“ skoz cele 3 mesece vedno pogrevala že davno pozabljeno stvar, kako je izživala državno pravdnštvo in zakrivljene paragrafe. Zakrivljeni para- grafi so se odzvali, vršila se je kazenska preiskava proti 13 srednješolcem zaradi zločinstva označenega v § 129, lit. b kaz. zak. in pretila je 13 dečkom huda kazen. Zdaj ko ni našlo drž. pravdnštvo vzroka postopati proti dečkom in je pre- iskava ustavljena, zdaj se delajo denun- cijanti neumne! Zdaj se delajo, kakor da bi bili pri „Soči“ sami pijančki, ki ne vedo, kaj pišejo; zdaj skušajo občinstvo slepiti, da juristi pri „Soči“ a la dr. Tuma prav nič ne poznajo paragrafov kazenskega zakonika. V zadnji „Soči“ lažejo ti predrzneži, da ni bila preiskava naperjena tudi proti dijakom in da so bili ti le priče! Ti hinavci pišejo zdaj, da ni nihče nič hotel prizadetim dečkom, ti predrzneži pravijo zdaj v „Soči“, „da so zmedenci okoli farovskih listov tako prevzeti hudobije in falotstva, da si dr- zujejo celo take reči, kakor obravnavi

Kaj pa s Stelètom? — Tako nas vprašujejo od vseh strani. Da bi vstregli tem vprašanjem, obrnili smo se do „Sočar“, prvič zaradi tega, ker je ta list mej drugim tudi glasilo „glasbenega pevskega društva“, čigar pevovodja je Stelè; drugič pa zaradi tega, ker je „Soča“ vzela patent na „Tutti frutti“ in ima jedino ona založniško pravico do vseh publikacij, spadajočih v stroko „Tutti frutti“ in bi nas njen lastnik lahko tožil, ako bi mi posegali v njegove pravice. Mi nismo krivi, ako nam „Soča“ na to zadevna vprašanja ne dá nobenega odgovora ter se okoli teh vprašanj suče, kakor maček okoli vrele kaše. „Soča“ pravi namreč v svoji predzadnji številki, da je „zaloga „tutti fruttov“ še velika“. Ali je res ta zaloga še tako velika, nam sicer ni znano, mogoče je pa vendarle, da je — res velika, ker ni morebiti izključeno, da ne bi znala „Soča“ mnogo, mnogo pikanterij povedati celo o — A. G.—k-u, o kaki odlični dami, o Dorčetu itd. itd. Pa mi „Soče“ o teh stvareh ne poprašujemo. Vprašamo jo le: kaj pa s Stelètom, s pevovodjo „glasbeno-pevskega društva“, h kateremu društvu je „Soča“ s svojimi trabanti tako neprestano priganjala našo mladino? „Soča“ nam sicer očita, da nekaj „podtikamo in lažemo in se radujemo v svoji ljubezni do bližnjega „nad nekim ponesrečenim človekom“, pa ne vé revica, da, ko to piše, le ona sama podtika in laže; posebno ko nam očita, da se radujemo nad nekim ponesrečenim človekom, o čemer so naši čitatelji popolnoma prepričani, da kaj takega v našem listu niso čitali. Ali pa misli morebiti „Soča“ spraviti s takimi pojacadami s sveta stvari, ki niso podtaknene in zlagane?

Ljudska opekarna v Biljah napreduje kaj vrlo. Znano je, da se je za zgradbo nove palače c. kr. okrožnega sodišča v Gorici rabila opeka iz „Ljudske opekarnice“. Kakor slišimo, bode ta zadruga sedaj oddajala vso opeko za zgradbo nove namestniške palače v Trstu. To je prva opeka iz Bilj, ki se bo rabila v večem številu pri zgradbah v Trstu. In vse to je dosegel — o joj Gabršček! — kurat Rojec.

Poskušnja vin. — Poskušnja vin, katero priredi jntri c. kr. kmet. družba v Gorici, vršila se bode v spodnjih prostorih hotela „Union“. Iz vseh vinorodnih krajev Goriške, z Vipavskega, iz Brd, iz Soške doline in s Krasa poslano je bilo 300 vinskih vzorcev. Dotični odbor je preteklo soboto, nedeljo in ponedeljek vse te vzorce poskusil ter jih odločil 47 za javno poskušnjo in sicer 25 vzorcev belega in 22 črnega. Pri tej svoji poskušnji se je oziral na sposobnost vin za trgovino. Večina teh vin so domače vrste, cepljene na ameriško podlago. C. kr. kmetijska družba je razposlala čez 500 vabil raznim vinskim trgovcem in sicer na Kranjsko, Koroško, Štajersko, na Dolenje in Gorenje Avstrijsko, na Solnograško, na Hrvaško, v Trst itd.

Ako ni kak član kmet. družbe še vdobil vstopnice, obrne naj se do kmet. družbe. Kdor bi želel udeležiti se banketa, ki bode po poskušnji vin, naznani naj to ustmeno ali pismeno kmetijski družbi.

Prihodnje porotne obravnave, ki se prično 23. prih. meseca, vršile se bodo že v novi justični palači.

Najden denar. — Pri mestni ženski bolnišnici so te dni našli večjo svoto denarja. Isti se nahaja shranjen pri tukajšnji policiji.

Samomor. — Včeraj so našli v Gradišću pri Soči mrtvo truplo nepoznanega človeka, ki se je zastrupil. Pri njem so našli nekaj slovenskih, nemških in ital. časopisov. Robec in sploh perilo je imel zaznamovano s črkami C. K. Imel je rudečo brado in tudi take brke.

Razpisani ste župniji v Jagerščah in v Renčah.

Novi most v Avčah bode se prih. nedeljo dne 25. t. m. popoldne ob 3. urah slo esno blagoslovil in izročil javnemu prometu.

Italijanska kultura. — Tisti Italijani, katerim v jednomer pojo slavo naši neodrešenci, pokažejo se povsodi kjerkoli nastopijo, prave in pravečate barbare. Tako se je pripetilo sredi tega meseca pri delih železnice v Bohinju nekaj, kar popolnoma opravičuje to sodbo o njih. V dneh od 16. do 19. t. m. so vpriporili takozvani „Brunčezzi“ tri slučaje krvavega nasilstva mej Slovence. Jedenkrat so napadli tri Slovence z bodali in boksarji in ranili vse tri tako nevarno, da utegnejo vsi trije umreti. Prav za prav je jeden, ki je bil zaboden, že umrl 20. t. m. v bolnišnici, tudi drugi, ki je bil zaboden, je v veliki nevarnosti. Tudi tretji, ki je bil zaboden, je v veliki nevarnosti.

nelu, katerega delo je prevzel Cecconi in so tako nevarni ljudje, da rabijo nož in bodalo ako jim kdo le kako besedo napačno izreče. Najbolj neumevno pa je, da Cecconi protežira te nevarne ljudi, odklanja pa Slovence domačine. Slovence ne dobi dela, marveč pošlje ga proč z izgovorom, da ima delavcev že dosti, če pa koj na to pride 20—30 laških delavcev, pa vsi dobijo delo. To je naravnost krivično in merodajni krogi naj bi vlado, ki je izročila Cecconiju gradnjo predora, opozorili na to okolnost. Tudi naj bi oblast prepovedala prodajati neki trgovski trdki v Bohinju nevarno orožje. Še tega se manjka, da bi naše ljudstvo, na čegar zemlji se gradi železnica, moralo biti žrtev tujih prihajačev!

„Tolminska hranilnica in posojilnica“ vabi k občenemu zboru, ki bode v torek 27. maja 1902 ob 10. uri dopoldne v lastnem uradu v Tolminu se sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor in poročilo o letnem računu za leto 1901; 2. Razdelitev čistega dobička in določitev obrestij posojil; 3. Sprememba pravil; 4. Slučajnosti; 5. Volitev načelnstva in nadzorstva.

Okrožnica kmetijskim zadrugam in občinskim zastopom v vinorodnih pokrajinah dežele. — C. kr. podružnica topničarskega skladišča v Trstu je naznala z dopisom 1. maja t. l. št. 135, da je c. kr. vojno ministerstvo z odredbo 25. aprila l. št. 2317 VII določilo za dobavo smodnika v sodih za streljanje proti toči sledeče cene, in sicer za sode same in dotične žaklje: Za vsak sod od 100 kg. 460 kron, za vsak žakelj od 100 kg. 2— kroni, za vsak sod od 112 kg. 512 kron, za vsak žakelj od 56 kg. 112 kron.

Cene smodnika, ki so navedene v okrožnici deželne odbora od 7. maja 1901 št. 2234 se spremene kakor sledi: Sod po 112 kg. (v katerem se nahajata dva žaklja po 56 kg.) smodnika stane 92 kron 48 vin. Sod po 100 kg. (v katerem se nahaja žakelj po 100 kg.) smodnika stane 82 kron 60 vin.

Cena smodnika v zabojih po 25 kg. ostane pa nespremenjena, ter znaša 20 kron 24 vin.

Primerjaje cene smodnika, ki se nahaja v sodih, s cenami smodnika v zabojih, se razvidi, da so cene smodnika v zabojih ugodnejše.

Opozarjajoč, da sodi po 112 kg. smodnika se nahajajo le v omejenem številu ter da v slučaju naročitve sodov se bode moralo posluževati onih po 100 kg., vabijo se kmetijske zadruge in občinska zastopstva naj pri naročitvah smodnika za streljanje proti toči dajajo prednost zabojem po 25 kg.

V ostalem veljajo gledé naročil smodnika določila, ki so označena v okrožnici deželne odbora od 7. maja 1901 št. 2234/1901.

Monsignor dr. Franc Nagl bo dne 4. junija v konzistoriju v Rimu slovesno proglašen za tržaškega škofa. Posvečen bo meseca junija. V Trst pride bržkone meseca julija.

O barona Rinaldinija odhodu iz uprave Lloydja piše „Jedinstvo“: Vladino postopanje je bilo v tem korektno; ona daje silne subvencije Lloydju, a uprava tega poslednjega je storila toliko neprilik in to tudi tedaj, ko ni imela prav, ker je bila ta uprava nečlovekoljubna.

Ali nas zanima stvar z drugega gle-dišča; tu vidimo ex namestnika tržaškega z mastno penzijo, in poleg te z mastno plačo, tako, da dobiva na leto kakih 30.000 K! In ta mož, s tako plačo, se je najbolj upiral temu, da se bednim kurjačem povisa plačilce. Nismo socialisti in odločni nasprotniki smo vsakemu hujskanju, ali priznavamo, da ni nikako čudo, ako to hujskanje dobiva, žalibog, terena vspricho takemu pojavu. Ali je Rinaldini postal upravitelj Lloydja, da prejmlje tudi toliko tisoč kron na leto, zbok lastne mu delavnosti in sposobnosti? Lloyd je bil njegova sinekura, s katero je hotela italijanska klika poplačati ex-namestnika zasluge, a te zasluge poznajo tudi Hrvatje in Slovenci v območju tržaške vlade. In kdo ve, morda se Rinaldini niti ne bi bil upiral, ako ne bi bil vedel, da so oni kurjači — Slovani, pak ne izključujemo, da je ex-namestnik hotel pokazati, da je on vedno tisti „nella patria de Rossetti“.

V Trstu je bilo prelite krvi, bilo je upora in vendar so bile na vse zadnje zahteve delavcev vsprejete, ker so bile pravične in ker se je tudi vlada končno zavzela za pravično stvar. Ali bilo je punta, prelivala se je kri radi vedenja uprave Lloydja, iz katere je moral Rinaldini sedaj izstopiti. Ali je mogel ex-namestnik izdati o sebi lepše spričevalo? Sedaj, ko je izišel iz uprave Lloydja, ga narede morda predsednikom „della Lega“! Lok, župnija ig, je na pinkostni ponde-

ljek pasel 17-letni mladenič kobilo ob potu. Da je ni bilo treba držati, privezal si jo je krog prsi. Kobila zdirja. Nekoliko časa teče z njo, a omaga; žival ga dobi pod se, ga vleče skoro četrt ure daleč, mu zlomi roko in razbije vso črepanjo. Ko so pred domačo hišo prerezali vrvi, je mladenič še parkrat zdihnil in umrl. — Svarljiv vzgled pastirjem, naj se nikar ne privezujejo k živini!

Strossmayer za „Dijaški Dom“ v Celju. — Akademsko društvo „Triglav“ v Gradcu je prejelo sledeče lastno-ročno pismo biskupa Strossmayerja: „Moja mila gospoda! Za Celje, za dijaški dom šaljem 100 forinti. Pravo imate, što Celje čuvate za Slavjanstvo ko oko v glavi. Bog Vas blagoslovio! Vam se liepo priporočujem. J. J. Strossmayer, biskup Djakovo.“

Nemški „Schulverein“ je imel o Binkošti v Ivanovih toplicah občni zbor. Navzočih je bilo 486 delegatov, ki so zastopali nad 45.000 članov. Iz Nemčije (!) je prišlo mnogo gostov. Leta 1901 je imel „Schulverein“ dohodkov 408.107 K 73 h, dočim je leta 1900 imel dohodkov 406.415 K 87 h. Po oporokah je lani dobil 20.301 K 68 h. Ustanove, katere ima društvo v rokah, znašajo 193.000 K. Iz Nemčije je došlo posebno veliko denarnih darov in knjig. Rezervni fond društva je znašal začetkom tekočega leta 99.576 K 45 h. Koncem leta 1901 je „Nemški Schulverein“ vzdrževal 33 otroških vrtcev, podpiral pa je 75 otroških vrtcev. Ljudskih šol je društvo imelo koncem leta 1901 16 z 31 razredi. Dolej so „drugi faktorji“ prevzeli v svojo oskrb že 19 od „Nemškega Schulvereina“ ustanovljenih šol. V jeseni otvorijo se „Schulvereinska“ šola v Šoštanju in tudi v Slovenski Bistrici jo nameravajo ustanoviti. Društveni potovalni učitelj je obiskal 264 občin. Slovenci, pozor!

Pretep med slov. in ital. dijaki na Dunaju. — Iz „Piccola“ izvemo, da so v torek zvečer na Dunaju trčili skupaj slovenski oziroma hrvaški in italijanski visokošolci. „Piccolo“ pravi, da so bili samo trije Italijani a 50 Slovanov, vendar pa do so bili tepeni le Slovani. To laško poročilo se nam vidi tako zavito, da mu ne moremo prav verjeti ne glede boja ne glede zmage.

Odličan uspeh Slovenke v Rusiji. — Hčerka g. dr. L. Jenkotta in gospe Terezine Jenko, gđ. Eleonora Jenko je na peterburški medicinski fakulteti izvršila svoj prvi medicinski rigoroz vseskozi z odliko. Čez par tednov se vrne v domovino na počitnice. Naše najiskrenejše čestitke!

Radi vohunstva se je začela v Lvovu 20. maja pred okrožnim sodiščem razprava proti ključavničarju Waleckemu in njegovemu očmu. Tožena sta, češ da sta ruski vojaški oblasti dajala načrte avstrijskih trdnjav.

Elementarne nesreče. — Še hujše nego v naših krajih, se prikazujejo kritični vremenski pojavi drugod, zlasti pa v vročih podnebjih. Tako se poroča iz Bombaya v Indiji, da je 17. t. m. ondi divjal tak strahovit vihar, da je razdejal vse brzojave in je povodenj v daljavi 40 milj odnesla železnično progo in razdrila vse mostove in nasipe. V okraju Goljad v Texasu pa je orkan zrušil tri cerkve in sto hiš, 90 oseb je izgubilo življenje.

Katastrofa na Antilah. — Prebivalstvo z otokov Martinique, Saint Vincent in z drugih se v trumah izseljuje, ker se je bati novih katastrof. Vulkan Mont Pelée, ki je uničil mesto St. Pierre, je začel zopet hujše bruhati. Prebivalci glavnega mesta na otoku Martinique, Port de France čujejo v globočini čedalje glasnejše bučanje. — V okolici Precheurja se je odprlo več novih ognjenih žrel. Peti del otoka Martinique je popolnoma razdejan, drugi deli so na debelo pokriti s pepelom. V La Basse Pointe je dne 20. t. m. vsled potresnega sunka mahoma izstopila reka in odnesla mnogo hiš. Od vseh strani prihajajo ponesrečenim prebivalcem otokov velike denarne pomoči in živila.

Gospodu lekarničarju
Gabrijelu PICCOLI
v Ljubljani.

Vaše železnato vino sem s prav dobrim uspehom uporabljal pri neki gospe, ki je dolgo trpela na živcih. — Prosim Vas torej, da mi dokažete še šest steklenic zgoraj navedenega vina.

Dr. L. Färber,
c. kr. štabni zdravnik.
V Gorici, 6. junija 1901.

Prodaja se v lekarnah v Gorici, Tolminu, Trstu, v Istri in Dalmaciji.

V fotografskem atelijeju A. JERKIČ, Gorica, Gosposka ulica 7, sprejme se takoj star nad 15 učenec, let pod ugodnimi pogoji.

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravnistvu.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Za vsakega nekaj!!
dobi se v zalogi trdke
I. Zornik, — Gorica
Gosposka ulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, sraje za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravav v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okras-kov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospe), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinarstva v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Šenf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užgalice. — V zalogi se dobé tudi testenine trdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Kutin,
trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

Anton Fon,
klobučar in gostlničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi

„Universale“

splošna ljudska zavarovalna družba,

Ravnateljstvo: Dunaj L. Selo tenring hiš. šte. 8 (v lastni hiši).

Polno vplačana delniška glavica 2.000.000 K. Garantijski zalog 8.700.433,56 K. Njena posest hiš na Dnnaju, ki so popolnoma nezadolžene, reprezentuje sama vrednost okoli 3 milijone K. — Ustanovljena je po § 16. ministrskega ukaza z dne 5. marca 1896 R—G. Bl. 31 vis. e. kr. ministrstva notranjih zadev.

Glavni zastop v Gorici prej v ulici Morelli št. 6, zdaj preseljena Via Corta št. 3.

Zobozdravniški
atelier je otvoril
dr. B. Pikl
v Gorici,
Via Teatro šte. 20
in ordinira od 9.-12.
dop. in od 2.-5. pop.

„Krojaska zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gospiska ulica hiš. šte. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izlari, kakor: sukno, platno, prlenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Sprejme se v trgovino

GOSPODIČNO

s čedno pisavo, zmožno slovenskega italijanskega in nemškega jezika, ter nekaj knjigovodstva. — Pismene ponudbe na naše upravnništvo pod št. 73.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenici in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljšveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Anton Pecenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštna.

Prva slovenska odlikovana krojaška delavnica v Gorici.

Anton Krušič
krojaški mojster in trgovec v Gorici
Vrtna ulica št. 26.

Izdeluje vsakovrstne moške obleke po vsakem kroju ter za vsaki stan. Ima tudi bogato zalogo domačega in angleškega sukna vseh vrst za vsaki letni čas. Blago je iz najboljših tovarn ter vedno sveže.

Izdelke iz lastne zaloge jamči.

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk

sv. Cirila in Metoda

Fani Drašček,

aloga šivalnih strojev v Gorici
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1.

Priporoča svojo kleparsko delavnico ter zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo itd., ima zalogo žlebov vseh vrst za nove stavbe, oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za vpe-ljavo strel vodov, tudi pozlačeni. — Izdeluje pumpe za vodo. Pri-reja vpe-ljavo vode z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima stroje za žveplanje sodov iz enkanega železa, škropilnice proti perono-sporni ponovljene po Vermorelovi sestavi; mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov itd. — Postrežba točna. Cene zmerne!

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Gostilna

Vinarskega in sadjarskega društva za Brda
v Gorici, ulica sv. Klare št. 15

toči pristna bela in črna vina iz društ-vene kleti, in puntigamsko pivo. Postreže z okusnimi jedili. — Na razpolago so hlevi za živino in dvorišče za krogljanje. Za obilen obisk se toplo priporoča svojim rojakom

Anton Gerbec,
gostilničar.

Naznanilo.

Podpisane, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najno-vejših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,
na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

Konjedic & Zajec

v Gorici

pred nadškofijo št. 5. Via Caserma št. 15.

Za vinorejce!

Peronospora škropilke najboljše vrste in njih posamezne dele, cepilne nože, gumijeve trakove za zeleno cepljenje črne in rujave, zajamčene kakovosti. Pocinkane ograjne mreže in trnjeva žica!

Za stavbarje!

Za čas stavbe priporočata svojo veliko zalogo vseh slavljenih potrebnih, kakor: cement, stavbene nosilce, vse potrebne okove, orodje itd. itd.

Nizke cene!

Postrežba poštna!